

**AB „KLAIPĖDOS BALDAI”**

BENDROVĖS 2012 M. FINANSINĖS ATASKAITOS,  
PARENGTOS PAGAL  
TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS,  
PRIIMTUS TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE,  
PATEIKIAMOS KARTU SU NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

## TURINYS

<b>Nepriklausomo auditoriaus išvada</b>	.....	<b>3</b>
<b>Finansinės ataskaitos:</b>		
Bendrųjų pajamų ataskaita	.....	4
Finansinės būklės ataskaita	.....	5
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	.....	6
Pinigų srautų ataskaita	.....	7
Finansinių ataskaitų pastabos	.....	8 – 32
<b>Metinis pranešimas</b>	.....	<b>33 – 65</b>

## Nepriklausomo auditoriaus išvada AB „Klaipėdos baldai“ akcininkams

### Išvada apie finansines ataskaitas

Mes atlikome toliau pateikiamų AB „Klaipėdos baldai“, Lietuvos Respublikoje įregistruotos akcinės bendrovės (toliau – Bendrovė), finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2012 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita ir tą dieną pasibaigusiu metų bendrųjų pajamų, nuosavo kapitalo, pinigų srautų ataskaitos ir aiškinamasis raštas (reikšmingų apskaitos metodų santrauka bei kita aiškinamoji informacija), auditą.

### *Vadovybės atsakomybė už finansines ataskaitas*

Vadovybė yra atsakinga už šių finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje, ir tokią vidaus kontrolę, kokia, vadovybės nuomone, yra būtina finansinėms ataskaitoms parengti be reikšmingų iškreipimų dėl apgaulės ar klaidos.

### *Auditoriaus atsakomybė*

Mūsų atsakomybė – apie šias finansines ataskaitas pareikšti nuomonę, remiantis atliktu auditu. Mes atlikome auditą pagal Tarptautinius audito standartus, kuriuos nustato Tarptautinė apskaitininkų federacija. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės etikos reikalavimų ir planuotume bei atliktume auditą taip, kad gautume pagrįstą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų.

Auditas apima procedūras, kurias atliekant siekiama surinkti audito įrodymų dėl finansinių ataskaitų sumų ir atskleistos informacijos. Procedūrų parinkimas priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo, įskaitant finansinių ataskaitų reikšmingo iškreipimo dėl apgaulės ar klaidos rizikos vertinimą. Vertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į vidaus kontrolę, susijusią su įmonės finansinių ataskaitų rengimu ir teisingu pateikimu, kad pasirinktų toms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie įmonės vidaus kontrolės veiksmingumą. Auditas taip pat apima taikomų apskaitos metodų tinkamumo ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumo ir bendro finansinių ataskaitų pateikimo įvertinimą.

Mes tikime, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami auditoriaus nuomonei pagrįsti.

### *Nuomonė*

Mūsų nuomone, toliau pateiktos finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai pateikia AB „Klaipėdos baldai“ 2012 m. gruodžio 31 d. finansinę padėtį ir tą dieną pasibaigusiu metų jos finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

### Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme toliau pateiktą Bendrovės 2012 m. metinį pranešimą ir nepastebėjome jokių reikšmingų jį įtrauktos finansinės informacijos neatitikimų Bendrovės 2012 m. finansinėms ataskaitoms.

UAB „ERNST & YOUNG BALTIC“  
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001335



Inga Gudinaite  
Auditoriaus pažymėjimo  
Nr. 000366

Auditas buvo baigtas 2013 m. kovo 1 d.

AB „KLAIPĖDOS BALDAI“  
FINANSINĖS ATASKAITOS  
2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

2013 m.  
protokolo Nr.

PATVIRTINTA  
d.

**Bendrujų pajamų ataskaita**

	Pastabos	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
		2012	2011
Pardavimo pajamos	5	186 578	188 672
Pardavimo savikaina	11	(178 580)	(179 730)
<b>Bendrasis pelnas</b>		<b>7 998</b>	<b>8 942</b>
Pardavimo sąnaudos	11	(288)	(3)
Administracinės sąnaudos	11	(3 240)	(3 175)
Kitos veiklos pajamos	6	2 185	1 864
Kitos veiklos sąnaudos	7	(854)	(984)
Kitas grynasis pelnas/(nuostoliai)	8	234	20
<b>Veiklos pelnas</b>		<b>6 035</b>	<b>6 664</b>
Finansinės veiklos pajamos	9	182	252
Finansinės veiklos sąnaudos	9	(509)	(749)
<b>Pelnas prieš apmokestinimą</b>		<b>5 708</b>	<b>6 167</b>
Pelno mokesčio pajamos/(sąnaudos)	10	(713)	(622)
<b>Pelnas už metus</b>		<b>4 995</b>	<b>5 545</b>
<b>Pelnas priskirtinas:</b>			
Bendrovės akcininkams		4 995	5 545
		<b>4 995</b>	<b>5 545</b>
<b>Kitos bendrosios pajamos</b>			
Ilgalaikio atlygio darbuotojams pasikeitimas, atėmus mokesčius		(74)	17
<b>Kitos bendrosios pajamos atėmus mokesčius</b>		<b>(74)</b>	<b>17</b>
<b>Bendrujų pajamų už metus iš viso</b>		<b>4 921</b>	<b>5 562</b>
<b>Bendrosios pajamos priskirtinos:</b>			
Bendrovės akcininkams		4 921	5 562
		<b>4 921</b>	<b>5 562</b>
<b>Vienai akcijai tenkantis pelnas priskirtinas Bendrovės akcininkams per metus (suma litais, tenkanti vienai akcijai)</b>			
- paprastas ir sumažintas pelnas	12	0,64	0,70

8–32 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

4–32 puslapiuose pateiktas finansines ataskaitas 2013 m. kovo 1 d. patvirtino direktorius ir vyr. buhalterė.

Direktorius  Ramūnas Marozas

Vyr. buhalterė  Audronė Mineikienė

AB „KLAIPĖDOS BALDAI“  
FINANSINĖS ATASKAITOS  
2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

2013 m. PATVIRTINTA  
protokolo Nr. d.

**Finansinės būklės ataskaita**

	Pastabos	Gruodžio 31 d.	
		2012	2011
<b>TURTAS</b>			
<b>Ilgalaikis turtas</b>			
Ilgalaikis materialusis turtas	13	32 478	33 281
Investicinis turtas	14	5 562	5 562
Nematerialusis turtas	15	6	2
Galimas parduoti finansinis turtas	16	288	288
Kitos gautinos sumos	17	3 562	3 562
Kitas ilgalaikis turtas		23	23
		<b>41 919</b>	<b>42 718</b>
<b>Trumpalaikis turtas</b>			
Atsargos	18	20 769	13 457
Prekybos ir kitos gautinos sumos	19	42 768	47 150
Pelno mokesčio permoka		-	249
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	20	63	102
		<b>63 600</b>	<b>60 958</b>
<b>Turto iš viso</b>		<b>105 519</b>	<b>103 676</b>
<b>NUOSAVAS KAPITALAS</b>			
<b>Bendrovės akcininkams priskirtinas nuosavas kapitalas</b>			
Akcinis kapitalas	21	7 749	8 166
Nuosavos akcijos	21	(418)	(1 506)
Rezervai	22	19 822	20 406
Nepaskirstytasis pelnas		53 484	49 068
<b>Nuosavo kapitalo iš viso</b>		<b>80 637</b>	<b>76 134</b>
<b>ĮSIPAREIGOJIMAI</b>			
<b>Ilgalaikiai įsipareigojimai</b>			
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	23	2 418	2 483
Paskolos	24	2 779	13 867
Ilgalaikio atlygio darbuotojams įsipareigojimas	25	442	301
		<b>5 639</b>	<b>16 651</b>
<b>Trumpalaikiai įsipareigojimai</b>			
Paskolos	24	13 270	4 592
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	26	5 787	6 299
Pelno mokesčio įsipareigojimas		186	-
		<b>19 243</b>	<b>10 891</b>
<b>Įsipareigojimų iš viso</b>		<b>24 882</b>	<b>27 542</b>
<b>Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų iš viso</b>		<b>105 519</b>	<b>103 676</b>

8–32 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

2013 m.  
protokolo Nr.

PATVIRTINTA  
d.

### Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

Priskirtinas Bendrovės akcininkams								
Pas- taba	Akcinis kapitalas	Nuosa- vos akcijos	Perkain- ojimo rezervas	Įstatymo numatyti rezervai	Rezervas savoms akcijoms įsigyti	Kiti rezervai	Nepaskirs- tytas pelnas	Iš viso nuosavo kapitalo
<b>Likutis 2010 m. gruodžio 31 d.</b>	<b>8 166</b>	<b>-</b>	<b>9 475</b>	<b>817</b>	<b>2 500</b>	<b>7 698</b>	<b>43 422</b>	<b>72 078</b>
Pelnas už metus Ilgalaikio atlygio darbuotojams pasikeitimas, atėmus mokesčius	-	-	-	-	-	-	5 545	5 545
Bendrujų pajamų iš viso Perkeltas nusidėvėjimas, bendraja verte	-	-	-	-	-	-	17	17
Perkeltas nusidėvėjimas- mokesčiai	22	-	(1 275)	-	-	-	1 275	-
Pervedimai į rezervus	22	-	191	-	-	-	(191)	-
Savų akcijų įsigijimas	21	-	-	-	1 000	-	(1 000)	-
Savų akcijų įsigijimas	21	(1 506)	-	-	-	-	-	(1 506)
<b>Likutis 2011 m. gruodžio 31 d.</b>	<b>8 166</b>	<b>(1 506)</b>	<b>8 391</b>	<b>817</b>	<b>3 500</b>	<b>7 698</b>	<b>49 068</b>	<b>76 134</b>
Pelnas už metus Ilgalaikio atlygio darbuotojams pasikeitimas, atėmus mokesčius	-	-	-	-	-	-	4 995	4 995
Bendrujų pajamų iš viso Perkeltas nusidėvėjimas, bendraja verte	-	-	-	-	-	-	(74)	(74)
Perkeltas nusidėvėjimas- mokesčiai	22	-	(1 275)	-	-	-	4 921	4 921
Perkeltas nusidėvėjimas- mokesčiai	22	-	191	-	-	-	1 275	-
Pervedimai į rezervus	22	-	-	-	500	-	(191)	-
Savų akcijų įsigijimas	21	-	-	-	-	-	(500)	-
Savų akcijų anuliavimas	21	(417)	1 506	-	-	-	-	(418)
Savų akcijų anuliavimas	21	(417)	-	-	-	-	(1 089)	-
<b>Likutis 2012 m. gruodžio 31 d.</b>	<b>7 749</b>	<b>(418)</b>	<b>7 307</b>	<b>817</b>	<b>4 000</b>	<b>7 698</b>	<b>53 484</b>	<b>80 637</b>

8–32 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „KLAIPĖDOS BALDAI“  
FINANSINĖS ATASKAITOS  
2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

2013 m. PATVIRTINTA  
protokolo Nr. d.

**Pinigų srautų ataskaita**

**Gruodžio 31 d. pasibaigę metai**

	Pastabos	2012	2011
<b>Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos</b>			
Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos	27	6 026	8 637
Sumokėtos palūkanos		(506)	(676)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos		(3)	(73)
Sumokėtas pelno mokestis		(579)	(871)
		<u>4 938</u>	<u>7 017</u>
<b>Grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos</b>			
<b>Pinigų srautai iš investicinės veiklos</b>			
Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	13	(3 649)	(5 857)
Ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimas	15	(7)	-
Susigrąžintos suteiktos paskolos		1 091	350
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimas	8	234	20
Gautos palūkanos		161	240
Gauti dividendai		21	12
		<u>(2 149)</u>	<u>(5 235)</u>
<b>Grynieji pinigų srautai, panaudoti investicinėje veikloje</b>			
<b>Pinigų srautai iš finansinės veiklos</b>			
Gautos paskolos		2 851	3 924
Grąžintos paskolos		(5 193)	(4 107)
Nuosavų akcijų įsigijimas	21	(418)	(1 506)
Finansinės nuomos (lizingo) mokėjimai		(68)	(68)
		<u>(2 828)</u>	<u>(1 757)</u>
<b>Grynieji pinigų srautai, panaudoti finansinėje veikloje</b>			
<b>Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas (sumažėjimas)</b>			
		(39)	25
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje	20	<u>102</u>	<u>77</u>
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje	20	<u>63</u>	<u>102</u>

8–32 puslapiuose pateiktos pastabos yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „KLAIPĖDOS BALDAI“  
FINANSINĖS ATASKAITOS  
2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## Finansinių ataskaitų pastabos

### 1. Bendroji informacija

AB „Klaipėdos baldai“ (toliau - Bendrovė) [registruota kaip akcinė bendrovė 1993 m. kovo 3 d. Bendrovės registravimo Nr. AB 93-59. Bendrovės buveinė registruota adresu:

Joniškės g. 21, LT-91267 Klaipėda  
Lietuvos Respublika

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

	Akcijų skaičius vnt.	Įstatinio kapitalo dalis, %	Turimų balsų dalis, %
UAB „SBA Furniture Group“	6 055 566	78,14	79,16
Kiti akcininkai	1 593 732	20,57	20,84
Nuosavos akcijos	99 951	1,29	-
Iš viso	7 749 249	100,00	100,00

Galutinis kontroliuojantis Bendrovės akcininkas yra UAB „Koncernas SBA“ - Lietuvos Respublikoje registruota bendrovė.

Bendrovės paprastosios vardinės akcijos yra kotiruojamos Vilniaus vertybinių popierių biržos papildomajame prekybos sąraše.

Bendrovė gamina ir parduoda baldus bei perka žaliavas ir medžiagas per UAB „SBA baldų kompanija“. 2005 m. UAB „SBA Furniture Group“ įmonių veikla buvo restruktūrizuota ir centralizuota, perduodant žaliavų pirkimo ir produkcijos pardavimo funkcijas naujai įsteigtai įmonei UAB „SBA baldų kompanija“. Po šio restruktūrizavimo UAB „SBA baldų kompanija“ perėmė Bendrovės ne grupės tiekėjus ir pirkėjus. UAB „SBA baldų kompanija“ perka produkciją iš Bendrovės ir parduoda ją įvairiems pirkėjams.

Per 2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus 99 proc. (2011 m. – 98 proc.) visų Bendrovės pardavimų buvo atliekama jos susijusiai šaliai UAB „SBA baldų kompanijai“.

2012 m. Bendrovės vidutinis darbuotojų skaičius buvo 716 (2011 m. – 597).

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2013 m. kovo 1 d. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės paruošti naują finansinių ataskaitų rinkinį.

### 2. Svarbių apskaitos principų apibendrinimas

Žemiau aprašyti pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis parengtos šios finansinės ataskaitos. Šie apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi visiems pateiktiems laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

#### 2.1 Rengimo pagrindas

Šios finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje.

Šios finansinės ataskaitos parengtos remiantis istorinės savikainos samprata, išskyrus pastatus, apskaitomus perkainota verte ir investicinį turtą, apskaitomą tikrąja verte.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS reikalavimus, reikia atlikti svarbius apskaitinius vertinimus. Taip pat vadovybei tenka priimti sprendimus, susijusius su Bendrovės taikomais apskaitos principais. Sritys, kuriose tenka priimti reikšmingus ir sudėtingus sprendimus, arba sritys, kuriose daromos prielaidos ir taikomi apskaitiniai vertinimai turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms, aprašytos 4-oje pastaboje. Nors šie vertinimai remiasi vadovybės turimomis žiniomis apie esamą padėtį ar veiksmus, faktiniai rezultatai galiausiai gali skirtis nuo šių vertinimų.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 2.1 Rengimo pagrindas (tęsinys)

### *Veiklos tęstinumas*

Šios 2012 m. gruodžio 31 d. finansinės ataskaitos yra paruoštos remiantis prielaida, kad Bendrovė tęs savo veiklą.

Bendrovės veikla yra priklausoma nuo vieno galutinio pirkėjo IKEA, su kuriuo yra pasirašytas susitarimas dėl produkcijos užsakymo kiekių mažiausiai iki 2013 m. rugsėjo mėnesio. Remiantis vadovybės vertinimu, šis faktas nesukelia reikšmingų abejonių dėl Bendrovės galimybių tęsti veiklą, kadangi vadovybė tiki, kad kontraktas bus pratęstas.

### *Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas*

Šiais ataskaitiniais metais Bendrovė pritaikė šiuos TFAS pakeitimus:

- 7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“ pakeitimą „Išplėsti reikalavimai atskleidžiant pripažinimo nutraukimą“,
- 12 TAS „Pelno mokesčiai“ pakeitimą „Turto vertės atgavimas“.

Šie pakeitimai neturėjo reikšmingos įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

### *Patvirtinti, bet dar neįsigalioję standartai*

Bendrovė nepritaikė šių TFAS ir TFAAK išaiškinimų, kurie jau yra patvirtinti šių finansinių ataskaitų pasirašymo datą, bet dar neįsigalioję:

**1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pakeitimas** – kitų bendrųjų pajamų elementų pateikimas (įsigalioja nuo ar po 2012 m. liepos 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

TAS 1 pataisa keičia kitų bendrųjų pajamų (KBP) pateiktų elementų grupavimą. Elementai, kurie galėtų būti perkelti (arba „grąžinti“) į pelno (nuostolių) ataskaitą ateityje (pavyzdžiui, nutraukus pripažinimą ar apmokėjus), bus pateikiami atskirai nuo elementų, kurie niekada nebus perkeltami. Pataisa taikoma tik pateikimui, ji neturi įtakos Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams. Bendrovė dar nėra įvertinusi šio pakeitimo taikymo įtakos.

**19 TAS „Išmokos darbuotojams“ pakeitimai** (įsigalioja nuo ar po 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Pakeistame 19 TAS yra daug pakeitimų: nuo esminių, tokių kaip „koridoriaus“ metodo ir laukiamos grąžos iš plano turto taikymo panaikinimo iki paprastų paaiškinimų ir pakeistų formuluočių. Bendrovė dar nėra įvertinusi šio pakeitimo taikymo įtakos.

**27 TAS „Atskiros finansinės ataskaitos“ pakeitimas** (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Kaip pasekmė naujai išleistų 10 TFAS, 11 TFAS ir 12 TFAS, šis standartas buvo pakoreguotas taip, kad nustatytų apskaitos ir atskleidimų reikalavimus investicijoms į dukterines, bendrai valdomas įmones ir asocijuotas įmones, kai bendrovė rengia atskiras finansines ataskaitas. Pagal 27 TAS bendrovė, rengianti atskiras finansines ataskaitas, turi apskaityti šias investicijas įsigijimo savikaina arba vadovaudamasi 9 TFAS „Finansinės priemonės“. Šio pakeitimo taikymas neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neturi tokių investicijų.

**28 TAS „Investicijos į asocijuotąsias ir bendras įmones“ pakeitimas** (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Kaip pasekmė naujai išleistų 10 TFAS, 11 TFAS ir 12 TFAS, buvo pakeistas šio standarto pavadinimas ir nuo šiol jis apima nuosavybės metodo taikymą ne tik asocijuotoms įmonėms, bet ir bendroms įmonėms. Šio pakeitimo taikymas neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neturi tokių investicijų.

**32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ pakeitimas** – Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šioje pataisoje išaiškinama frazės „šiuo metu turi pagal įstatymą įvykdomą teisę atlikti užskaitymą“ reikšmė ir paaiškinamas 32 TAS užskaitos kriterijų taikymas atsiskaitymo sistemoms (tokioms kaip kliringo namų sistemos), kurios taiko nesinchroninio bendrojo atsiskaitymo mechanizmus. Bendrovė dar nėra įvertinusi šio pakeitimo taikymo įtakos.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 2.1 Rengimo pagrindas (tęsinys)

### 7 TFAS „Finansinės priemonės. Atskleidimai“ pakeitimas - Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų užskaita (įsigalioja nuo ar po 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Pakeitimas numato bendrus reikalavimus dėl atskleidimo. Šie atskleidimai privalo naudotojams suteikti informacijos, kuri būtų naudinga vertinant užskaitų poveikį ar potencialų poveikį bendrovės finansinei būklei. 7 TFAS pakeitimai turi būti taikomi retrospektyviai. Bendrovė dar nėra įvertinusi šio pakeitimo taikymo įtakos.

### 9 TFAS „Finansinės priemonės“ (įsigalioja nuo ar po 2015 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimtas ES)

9 TFAS ilgainiui pakeis 39 TAS. TASV išleido pirmąsias dvi šio standarto dalis, kuriose nustatyta nauja finansinio turto klasifikavimo ir vertinimo tvarka bei reikalavimai finansinių įsipareigojimų apskaitai. Bendrovė dar neįvertino šių pakeitimų taikymo įtakos.

### 10 TFAS „Konsoliduotos finansinės ataskaitos“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šis 10 TFAS pakeitimas nustato vieningą kontrolės nustatymo būdą, kuris bus taikomas visoms įmonėms, įskaitant ir specialios paskirties įmones. 10 TFAS pakeitimai reikalaus iš vadovybės atlikti svarbius vertinimus, nustatant, kurios įmonės yra kontroliuojamos ir atitinkamai privalo būti konsoliduojamos patronuojančios įmonės. Tokių svarbių vertinimų pavyzdžiai būtų de facto kontrolės įvertinimas, potencialių balsavimo teisių įvertinimas bei nustatymas ar sprendimų priėmėjas veikia kaip atstovaujamas ar kaip agentas. 10 TFAS pakeičia 27 TAS „Konsoliduotos ir atskiros finansinės ataskaitos“ dalį, kurioje kalbama apie konsoliduotas finansines ataskaitas, ir 12 NAK „Konsolidavimas – specialiosios paskirties įmonės“. Standartas neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neruošia konsoliduotų finansinių ataskaitų.

### 11 TFAS „Jungtinė veikla“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

11 TFAS panaikina jungtinės veiklos įmonių konsolidavimą taikant proporcingos dalies principą. Pagal 11 TFAS jungtinės veiklos įmonės, jei jos klasifikuojamos kaip bendros įmonės (naujai apibrėžtas terminas), privalo būti apskaitomos taikant nuosavybės metodą. Be to, bendrai kontroliuojamas turtas ir veikla yra bendra veikla pagal 11 TFAS, o šių bendros veiklos sutarčių apskaita iš esmės nesiskirs nuo šiuo metu taikomų apskaitos principų, t.y. įmonė ir toliau pripažins jai priklausančią atitinkamą dalį turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų. Standartas neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neturi dalies jungtinės veiklos įmonėse.

### 12 TFAS „Dalyvavimo kitose įmonėse atskleidimai“ (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

12 TFAS, kaip vienas išsamus standartas, nustato atskleidimo reikalavimus įmonės investicijoms į dukterines įmones, bendros veiklos sutartis, investicijoms į asocijuotas įmones ir specialios paskirties įmones. Šis standartas pareikalaus papildomų informacijos atskleidimų, tokių kaip padaryti įvertinimai, susiję su kontrolės nustatymu. Standartas neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neturi tokių investicijų ar bendros veiklos su kitomis įmonėmis.

### 10 TFAS, 12 TFAS ir 27 TAS pakeitimai – Investicinės bendrovės (įsigalioja nuo ar po 2014 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES)

Pakeitimai taikomi įmonėms, atitinkančioms investicinės bendrovės apibrėžimą. Šie pakeitimai reikalauja tokioms įmonėms taikyti 10 TFAS konsolidavimo reikalavimų išimtį – investicinės bendrovės savo dukterines įmones turi apskaityti tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, o ne konsoliduoti. Šio pakeitimo taikymas neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė neatitinka investicinės Bendrovės apibrėžimo.

### 13 TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“ (įsigalioja nuo ar po 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Pagrindinė 13 TFAS išleidimo priežastis yra supaprastinti ir pagerinti standartų reikalavimų, susijusių su tikrosios vertės nustatymu, taikymo nuoseklumą. Šis standartas nekeičia nuostatų, kada įmonė privalo naudoti tikrosios vertės metodą, o pateikia paaiškinimų, kaip turi būti atliekamas tikrosios vertės nustatymas, kai to reikalauja ar leidžia TFAS. Bendrovė dar neįvertino šių pakeitimų taikymo įtakos.

TFAS patobulinimai (įsigalioja nuo ar po 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais, bet ne anksčiau nei bus priimti ES)

2012 m. gegužės mėn. TASV išleido jungtinį šių penkių standartų reikalingų, bet neskubių pakeitimų dokumentą:

- 1 TFAS „TFAS taikymas pirmą kartą“;
- 1 TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“;
- 16 TAS „Nekilnojamas turtas, įranga ir įrenginiai“;
- 32 TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“;
- 34 TAS „Tarpinės finansinės ataskaitos“.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 2.1 Rengimo pagrindas (tęsinys)

Dėl šių pataisų gali atsirasti pasikeitimų Bendrovės apskaitos politikoje, tačiau jie neturės įtakos Bendrovės finansinei būklei ar rezultatams.

**20 TFAAK išaiškinimas „Paviršinės kasyklos gavybos etapo nuodangos sąnaudoms“** (įsigalioja nuo ar po 2013 m. sausio 1 d. prasidedančiais finansiniais metais)

Šis išaiškinimas taikomas nuodangos sąnaudoms, patirtoms atliekant kasyklos gavybos etapo paviršinės kasybos darbus („gavybos nuodangos sąnaudoms“). Išaiškinimas neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms, nes Bendrovė nevykdo kasybos veiklos.

Bendrovė planuoja pradėti taikyti aukščiau aprašytus standartus ir išaiškinimus jų įsigaliojimo datą, jei jie bus priimti taikyti Europos Sąjungoje.

## 2.2 Užsienio valiutų perskaičiavimas

### (a) Funkcinė ir pateikimo valiuta

Finansinėse ataskaitose parodyti straipsniai įvertinti pirminės ekonominės aplinkos, kurioje konkreči įmonė vykdo veiklą, valiuta (toliau – funkcinė valiuta). Šios finansinės ataskaitos pateiktos vietos valiuta, Lietuvos litais (Lt), kuri yra Bendrovės funkcinė ir pateikimo valiuta. Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas susietas su euru santykiu 3,4528 Lt = 1 euras.

### (b) Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą naudojant valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, išreikštus užsienio valiutomis, pagal metų pabaigoje galiojančius kursus, apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje.

## 2.3 Pajamų pripažinimas

Prekių pardavimo pajamos pripažįstamos su prekių nuosavybe susijusios rizikos ir naudos perdavimo momentu, paprastai tuomet, kai prekės išsiunčiamos. Į pardavimo pajamas neįtraukiamas PVM ir jos mažinamos suteiktomis nuolaidomis. Pardavimo pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio tikrąja verte.

Palūkanų pajamos pripažįstamos proporcingai, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Investicinio turto nuomos pajamos pripažįstamos lygiomis dalimis per visą nuomos laikotarpį.

## 2.4 Informacija apie segmentus

Informacija apie segmentus pateikiama ataskaitose taip pat, kaip ir kitos įmonės viduje rengiamos ataskaitos, teikiamos vyriausiajam su veikla susijusių sprendimų priėmėjui. Vyriausiasis su veikla susijusių sprendimų priėmėjas, atsakingas už išteklių paskirstymą bei segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra Valdyba, kuri priima strateginius sprendimus.

## 2.5 Išmokos darbuotojams

### Trumpalaikiai įsipareigojimai

Sumokėti atlyginimai ir įmokos į Valstybinį socialinio draudimo fondą, kasmetinių atostogų ir ligos atostogų mokėjimai, premijos ir kitos nepiniginės išmokos sukauptos tais metais, kuomet Bendrovės darbuotojai suteikė susijusias paslaugas.

### Ilgalaikiai įsipareigojimai

Pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso reikalavimus kiekvienam darbuotojui, išeinančiam iš Bendrovės sulaukus pensinio amžiaus, priklauso vienkartinė 2 mėn. atlyginimo dydžio išmoka. Taip pat kolektyvinėje sutartyje yra numatytos kitos išmokos darbuotojams.

Išmokų darbuotojams einamųjų metų savikaina pripažįstama sąnaudomis iš karto bendrųjų pajamų ataskaitoje. Anksčiau patirtos išlaidos pripažįstamos sąnaudomis lygiomis dalimis per vidutinį laikotarpį, kol tampa privaloma mokėti išmoką. Dėl išmokų sąlygų pakeitimo (sumažinimo arba padidinimo) atsiradęs pelnas ar nuostoliai bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstami iš karto.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 2.5 Išmokos darbuotojams (tęsinys)

### *Ilgalaikiai įsipareigojimai (tęsinys)*

Išmokų darbuotojams įsipareigojimas yra apskaičiuojamas remiantis aktuariniais įvertinimais, taikant planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Įsipareigojimas fiksuojamas finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi tų išmokų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo datą. Dabartinė išmokų darbuotojams įsipareigojimų vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, remiantis Vyriausybės vertybinių popierių, išreikštų ta pačia valiuta kaip ir išmokos, ir kurių išmokėjimo laikotarpis panašus į numatomą išmokų mokėjimo laikotarpį, palūkanų norma. Aktuarinis pelnas ir nuostoliai pripažįstami kitų bendrųjų pajamų dalyje, kai patiriami.

## 2.6 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Paprastasis vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuojamas padalijus akcininkams priskirtiną grynąjį pelną iš per laikotarpį išleistų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinio vidurkio.

## 2.7 Dividendai

Bendrovės finansinėse ataskaitose dividendai yra apskaitomi tuo laikotarpiu, kai jie yra patvirtinami akcininkų.

## 2.8 Pelno mokesčiai

### *(a) Pelno mokesčio sąnaudos*

Pelnas apmokestinamas 15 proc. pelno mokesčio tarifu pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos ir sukaupiamos finansinėse ataskaitose remiantis finansinių ataskaitų sudarymo metu turima informacija bei vadovybės atliktais pelno mokesčio skaičiavimais pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

Mokestiniai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu Bendrovė nebetęsia veiklos, dėl kurios šie nuostoliai susidarė, išskyrus atvejus, kai Bendrovė veiklos nebetęsia dėl nuo jo nepriklausančių priežasčių. Nuo 2010 metų mokestiniai nuostoliai gali būti perduodami tarp grupės įmonių, jei yra laikomasi Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo nuostatų. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus ir padengiami tik iš tokio paties pobūdžio sandorių pelno.

### *(b) Atidėtasis pelno mokesčiai*

Atidėtasis pelno mokesčiai apskaitomi taikant įsipareigojimų metodą laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokestinės bazės ir jų balansinės vertės finansinėse ataskaitose. Atidėtasis pelno mokesčiai nepripažįstami, jeigu jis susidaro dėl kitų nei verslo sujungimo sandorių turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo, kuris sandorio metu neturėjo jokios įtakos nei apskaitiniam, nei apmokestinamam pelnui ar nuostoliumi. Atidėtasis pelno mokesčiai apskaičiuojami taikant balanso parengimo dieną patvirtintus arba iš esmės patvirtintus mokesčių tarifus (ir įstatymus), kuriuos numatoma taikyti, kuomet bus realizuojamas susijęs atidėtojo pelno mokesčio turtas arba įvykdomas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas.

Atidėtasis pelno mokesčio turtas yra pripažįstamas tokia apimtimi, kokia yra tikėtina, kad ateityje bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks laikiniams skirtumams panaudoti.

## 2.9 Ilgalaikis materialusis turtas

Bendrovės pastatai yra apskaitomi perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolius. Turtas reguliariai vertinamas nepriklausomų turto vertintojų. Paskutinį kartą turto vertinimas buvo atliktas 2009 m. gruodžio 31 d. nepriklausomos turto vertinimo įmonės UAB „Centro Kubas“. 2012 ir 2011 metais nepriklausomas turto vertinimas nebuvo atliekamas, kadangi pagal gautus turto vertintojų patvirtinimus Klaipėdos regione nekilnojamo turto rinkos kainų pokyčiai buvo nežymūs, lyginant su paskutiniu atliktu vertinimu 2009 m. gruodžio 31 d. Kitas Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą.

Apskaitinės vertės padidėjimai dėl pastatų perkainojimo apskaitomi nuosavo kapitalo perkainojimo rezervo straipsnyje. Vertės sumažėjimai, kurie padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, apskaitomi tiesiogiai nuosavame kapitale, rezervų straipsnyje; visi kiti vertės sumažėjimai apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje. Kiekvienais metais skirtumas tarp nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto perkainota apskaitine verte, ir apskaityto bendrųjų pajamų ataskaitoje, ir nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pirmine įsigijimo savikaina, perkeliamas iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytą pelną.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 2.9 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Išlaidos, tokios kaip remonto ir eksploatacijos, patirtos po to, kai ilgalaikis materialusis turtas jau yra parengtas naudoti pagal numatytą paskirtį, paprastai yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo vertę ar perkainotą vertę iki likvidacinės vertės per šiuos nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius:

	<u>Metai</u>
Pastatai	15 - 50
Mašinos ir įrengimai	5 - 15
Transporto priemonės	5 - 7
Kitas ilgalaikis materialusis turtas ir įranga	3 - 6

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi ir prireikus koreguojami kiekvieno balanso parengimo dieną. Jeigu turto apskaitinė vertė viršija jo įvertintą atsiperkamąją vertę, apskaitinė vertė nedelsiant sumažinama iki turto atsiperkamosios vertės

## 2.10 Investicinis turtas

Investicinis turtas, kurį iš esmės sudaro pastatai, laikomas dėl ilgalaikės nuomos pelno ir nėra naudojamas Bendrovės.

Investicinis turtas pradžioje apskaitomas savikaina, įskaitant sandorio išlaidas, o vėliau iš naujo vertinamas tikrąja verte, remiantis jo rinkos verte. Bendrovės investicinio turto rinkos vertė gaunama iš ataskaitų, parengtų nepriklausomų turto vertintojų, turinčių pripažintą ir tinkamą profesinę kvalifikaciją bei nesenos patirties vertinant panašioje vietoje esantį ir panašios kategorijos turtą arba įvertinama, remiantis diskontuotais būsimais pinigų srautais ar panašaus turto rinkos kaina. Uždirbtos nuomos pajamos pripažįstamos kitos veiklos pajamų straipsnyje. Pelnas ir nuostolis, atsiradę dėl investicinio turto tikrosios vertės pasikeitimų, pripažįstami bendrųjų pajamų ataskaitoje ir pateikiami atskirai.

Vėliau patiriamos išlaidos kapitalizuojamos tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Bendrovė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje per tą finansinį laikotarpį, kuomet jos buvo patirtos.

Perklasifikavimas į investicinį turtą atliekamas tik tuomet, kai yra įrodytas turto naudojimo paskirties pasikeitimas. Jeigu investicinį turtą pradeda naudoti savininkas, jis perklasifikuojamas į ilgalaikį materialųjį turtą ir jo apskaitinė vertė perklasifikavimo dieną tampa jo menama savikaina, kuri vėliau nudėvima.

## 2.11 Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, iš kurio Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos suma. Visas Bendrovės nematerialusis turtas turi ribotą naudingo tarnavimo laiką. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 1–4 metų įvertintą ekonominės naudos gavimo laikotarpį.

Vystymo išlaidos, tiesiogiai susijusios su identifikuojama ir unikalia programine įranga, kontroliuojama Bendrovės, apskaitomos kaip nematerialusis turtas, jeigu tikėtina, kad bus gauta papildomos ekonominės naudos, viršijančios šias išlaidas. Kapitalizuotos išlaidos apima darbuotojų, įeinančių į programinės įrangos vystymo grupę, išlaidas bei atitinkamą tam tikrų pridėtinių išlaidų dalį. Visos kitos išlaidos, susijusios su programine įranga, pvz., susijusios skolinimosi išlaidos, priežiūros išlaidos ir t.t., pripažįstamos sąnaudomis tuo laikotarpiu, kuomet yra patiriamos.

## 2.12 Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Turtas, kuriam skaičiuojama amortizacija arba nusidėvėjimas, peržiūrimas, siekiant nustatyti jo galimą vertės sumažėjimą, jeigu tik tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai liudija, kad turto apskaitinė vertė gali būti neatgautina. Suma, kuria turto apskaitinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, pripažįstama vertės sumažėjimo nuostoliu. Atsiperkamoji vertė yra turto tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertę, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, kurių atžvilgiu galima nustatyti atskirus pinigų srautus (pinigų srautus sukuriančius vienetus). Nefinansinis turtas, kurio vertė sumažėjo, peržiūrimas galimam vertės sumažėjimo atstatymui kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo dieną.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 2.13 Nuoma ir lizingas

Nustatymas, ar sutartis yra nuomos sutartis, yra paremtas informacija sutarties pasirašymo data. Sutarties pasirašymo metu yra vertinama, ar sutartis yra susijusi su specifiško turto naudojimu, bei ar sutartis suteikia teisę naudoti turta.

*Bendrovė yra nuomininkė*

### (a) Finansinė nuoma (lizingas)

Ilgalaikio materialiojo turto nuoma, kai Bendrovei perduodama iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda, laikoma finansine nuoma (lizingu). Lizingas kapitalizuojamas lizingo pradžioje mažesne iš dviejų verčių: lizingo būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto tikrąja verte arba įvertinta minimalių lizingo įmokų dabartine verte. Nuomos mokesčiai paskirstomas tarp įsipareigojimų bei finansavimo sąnaudų taip, kad sudarytų pastovią palūkanų normą likusiam lizingo įsipareigojimų balansui. Atitinkamai, nuomos mokesčiai, atėmus finansavimo sąnaudas, yra apskaitomi ilgalaikių mokėtinų sumų straipsnyje, išskyrus mokėjimus, kurie turi būti atliekami per 12 mėnesių, ir tokiu atveju jie apskaitomi trumpalaikiuose įsipareigojimuose.

Lizingo būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas yra nudėvimas per jo naudingo tarnavimo arba nuomos laikotarpį, priklausomai nuo to, kuris yra trumpesnis.

### (b) Nuoma

Ilgalaikio materialiojo turto nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos dalis ir nuosavybės teikiama nauda, laikoma nuoma. Nuomos įmokos (atėmus bet kurias iš nuomotojo gautas nuolaidas) pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

*Bendrovė yra nuomotoja*

### (c) Nuoma

Turtas, išnuomotas pagal nuomos sutartis, yra apskaitomas balanse kaip investicinis turtas (2.10 pastaba). Pagal nuomos sutartis gaunami mokėjimai (atėmus bet kurias nuomininkui suteiktas nuolaidas) pripažįstami pelnu ar nuostoliais tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

## 2.14 Finansinis turtas

### *Klasifikavimas*

Bendrovė klasifikuoja savo finansinį turta į šias grupes: paskolos ir gautinos sumos bei galimas parduoti finansinis turtas. Klasifikavimas priklauso nuo įsigyto finansinio turto paskirties. Vadovybė nustato finansinio turto klasifikaciją jo pirmojo pripažinimo metu, o vėliau peržiūri klasifikaciją kiekvienų ataskaitų parengimo dieną.

### (a) Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar apibrėžiami mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Jos apskaitomos kaip trumpalaikis turtas, išskyrus tuos atvejus, kuomet jų terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo balanso dienos. Pastaruoju atveju jos priskiriamos prie ilgalaikio turto. Paskolos ir gautinos sumos apskaitomos balanse prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnyje.

### (b) Galimas parduoti finansinis turtas

Investicijos, kurias ketinama laikyti neribotą laiką ir kurios gali būti parduotos, atsižvelgiant į likvidumo poreikius arba pasikeitus palūkanų normoms, priskiriamos galimam parduoti finansiniam turtui; jos pripažįstamos ilgalaikiu turtu, nebent vadovybė turi aiškų ketinimą laikyti investicijas mažiau negu 12 mėnesių nuo balanso dienos arba jas reikia parduoti siekiant padidinti apyvartinį kapitalą ir tokiu atveju jos pripažįstamos trumpalaikiu turtu.

### *Pripažinimas ir vertinimas*

### (a) Paskolos ir gautinos sumos

Gautinos sumos pradžioje yra apskaitomos tikrąja verte, o vėliau amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, sumažinta vertės sumažėjimui suma. Gautinų sumų vertės sumažėjimas suformuojamas, kuomet yra objektyvių įrodymų, kad Bendrovė nesugebės susigrąžinti gautinų sumų iki nustatyto termino. Vertės sumažėjimo suma apskaičiuojama iš turto apskaitinės vertės atėmus būsimų pinigų srautų, diskontuotų taikant apskaičiuotų palūkanų normą, dabartinę vertę. Vertės sumažėjimo suma pripažįstama bendrųjų pajamų ataskaitoje administracinių sąnaudų straipsnyje. Beviltiškos skolos nurašomos tuo laikotarpiu, kai nustatomos kaip neatgautinos.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 2.14 Finansinis turtas (tęsinys)

### (b) Galimas parduoti finansinis turtas

Visi investicijų pirkimai ir pardavimai pripažįstami sandorio dieną, t.y. tuomet, kai Bendrovė įsipareigoja pirkti ar parduoti turtą. Į pirkimo kainą įeina sandorio sąnaudos. Parduoti turimos investicijos vėliau pripažįstamos tikrąja verte. Nustatydama tikrąją vertę, Bendrovė naudoja įvairius metodus ir vadovaujasi prielaidomis, kurios remiasi kiekvieno balanso parengimo dieną egzistuojančiomis rinkos sąlygomis. Galimo parduoti turimo finansinio turto tikrosios vertės pasikeitimai apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje. Investicijos, kurių tikrosios vertės neįmanoma patikimai nustatyti, apskaitomos įsigijimo savikaina, atėmus vertės sumažėjimą. Kuomet vertybiniai popieriai, klasifikuojami kaip galimas parduoti finansinis turtas, parduodami ar sumažėja jų vertė, sukaupti tikrosios vertės koregavimai perklasifikuojami kaip pelnas ir nuostoliai iš investicinių vertybinių popierių.

Bendrovė neturi kitų finansinio turto grupių, todėl apskaitos politika yra pateikta tik to finansinio turto, kuris yra pateikiamas finansinėse ataskaitose.

## 2.15 Atsargos

Atsargos pripažįstamos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra mažesnė. Savikaina nustatoma pagal FIFO metodą. Pagamintos produkcijos ir nebaigtos gamybos savikaina apima žaliavas, tiesiogines darbo sąnaudas, kitas tiesiogines sąnaudas ir susijusias gamybos pridėtines išlaidas (remiantis įprastiniu pajėgumu). Į savikainą neįeina skolinimosi išlaidos. Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus gamybos užbaigimo ir pardavimo sąnaudas.

## 2.16 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai kasoje ir banko sąskaitose. Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokių investicijų terminas sutarties sudarymo datą lygus ar mažesnis nei 3 mėn., o vertės pokyčių rizika yra labai nežymi. Pinigų srautų ataskaitos sudarymo tikslams, pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje ir banke.

## 2.17 Paskolos

Paskolos pradžioje apskaitomos tikrąja verte, atėmus patirtas sandorio išlaidas. Vėliau paskolos apskaitomos amortizuota savikaina. Bet koks skirtumas, susidaręs tarp pradžioje pripažintos sumos (atėmus sandorio išlaidas) ir išpirkimo vertės, pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje per skolinimosi laikotarpį, taikant apskaičiuotų palūkanų metodą, išskyrus kapitalizavimo kriterijus atitinkančias skolinimosi išlaidas, kaip nurodyta žemiau.

Bendrovė kapitalizuoja skolinimosi išlaidas visam turtui, kurio statyba prasidėjo ne anksčiau kaip 2009 m. sausio 1 d. Tačiau per 2012 m. ir 2011 m. nebuvo patirta skolinimosi išlaidų, atitinkančių kapitalizavimo kriterijus.

## 2.18 Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

Prekybos mokėtinos sumos sukauptos, kuomet sandorio šalis įvykdo savo įsipareigojimą pagal sutartį, ir apskaitomos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

## 2.19 Akcinis kapitalas

Paprastosios vardinės akcijos apskaitomos jų nominalia verte.

## 2.20 Perkainojimo rezervas

Bet koks pastatų vertės padidėjimas yra apskaitomas turto perkainojimo rezerve, atėmus atidėtąjį pelno mokesį, išskyrus tuos atvejus ir tik ta suma, kurią jis atstato to paties turto perkainojimo sumažėjimą, anksčiau pripažintą bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tokiu atveju jis pripažįstamas pajamomis. Bet koks sumažėjimas pirmiausiai sudengiamas su to paties turto vertės padidėjimu ankstesnio vertinimo metu ir tik likęs skirtumas pripažįstamas sąnaudomis.

Perkainojimo rezervas realizuojamas naudojant turtą: nudėvint perkainotą ilgalaikį materialųjį turtą, perkainojimo rezervas yra mažinamas ta suma, kuria turto nusidėvėjimo sąnaudos padidėjo dėl atlikto perkainojimo. Toks sumažinimas atliekamas atėmus atidėtąjį pelno mokesį. Nurašant perkainotą ilgalaikį materialųjį turtą, atitinkama perkainojimo rezervo dalis, susidariusi dėl perkainojimo, iš turto perkainojimo rezervo perkeliama tiesiai į nepaskirstytąjį pelną.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 2.21 Finansinių garantijų sutartys

Finansinės garantijos už seserinių įmonių (t.y. kontroliuojamų tos pačios patronuojančios įmonės) įsipareigojimus pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos tikraja verte kaip paskirstymas akcininkams ir finansinis įsipareigojimas balanse. Po pirminio pripažinimo šis finansinis įsipareigojimas yra amortizuojamas ir pripažįstamas pajamomis, priklausomai nuo dukterinės įmonės finansinio įsipareigojimo amortizacijos/padengimo bankui. Jei tikėtina, kad dukterinė įmonė gali neįvykdyti savo įsipareigojimų bankui, Bendrovės finansinis įsipareigojimas yra apskaitomas didesniąja iš amortizuotos vertės ir vertės, apskaičiuotos pagal 37 TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“.

## 2.22 Finansinio turto ir įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

### *Finansinis turtas*

Finansinio turto (ar jo dalies, ar dalies panašaus finansinio turto grupės) pripažinimas yra nutraukiamas, kai:

- perduodamos sutartinės teisės gauti to finansinio turto pinigų srautus;
- Bendrovė pasilieka sutartines teises gauti to finansinio turto pinigų srautus, tačiau prisiima sutartinį įsipareigojimą mokėti šiuos pinigų srautus vienam ar daugiau gavėjų pagal susitarimą; arba
- Bendrovė perleido savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto arba (a) perleido iš esmės visa riziką ir naudą, susijusią su turtu, arba (b) nei perleido, nei išlaikė iš esmės visos rizikos ir naudos, susijusios su turtu, tačiau perleido šio turto kontrolę.

Kai Bendrovė perleidžia savo teisę gauti pinigines įplaukas iš turto, bet nėra perleidusi iš esmės visos rizikos ir naudos, susijusios su turtu ir neperleido šio turto kontrolės, turtas yra pripažįstamas atsižvelgiant į tolesnį Bendrovės turto kontrolės mastą.

Sąsaja su turtu, kuris buvo perleistas kaip garantija, apskaitoma mažesniąja suma iš apskaitinės turto vertės, ir didžiausios numanomos sumos, kurią Bendrovei gali tekti sumokėti.

### *Finansiniai įsipareigojimai*

Finansinio įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas, kai jis yra padengiamas, atšaukiamas ar baigiasi jo terminas. Kai vienas esamas finansinis įsipareigojimas pakeičiamas kitu įsipareigojimu tam pačiam skoliniojui, bet kitomis sąlygomis, arba kai esamo įsipareigojimo sąlygos iš esmės pakeičiamos, toks pokytis laikomas pirminio įsipareigojimo nutraukimu ir naujo įsipareigojimo atsiradimu. Skirtumas tarp atitinkamų balansinių verčių pripažįstamas bendrųjų pajamų ataskaitoje.

## 2.23 Palyginamieji skaičiai

Kur buvo reikalinga, palyginamieji skaičiai buvo pakoreguoti, kad atitiktų einamųjų metų pateikimo pokyčius.

## 3. Finansinės rizikos valdymas

### 3.1 Finansinės rizikos veiksniai

Bendrovė, vykdydama savo veiklą, susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis: rinkos rizika (įskaitant valiutos riziką bei pinigų srautų palūkanų normos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Rengiant Bendrovės bendrą rizikos valdymo programą, didžiausias dėmesys skiriamas finansinių rinkų nenuspėjamumui, siekiant sumažinti galimą neigiamą poveikį Bendrovės finansiniams rezultatams. Rizikos valdymą vykdo Bendrovės vadovybė. Rašytiniai bendros rizikos valdymo principai nėra parengti.

#### *(a) Rinkos rizika*

##### *(i) Valiutų kursų rizika*

Bendrovė savo pardavimus ir pirkimus vykdo Lietuvos litais. Beveik visos Bendrovės prekybos mokėtinos sumos ir visos prekybos gautinos sumos yra trumpalaikės, o pajamos ir sąnaudos užsienio valiutomis sudaro nežymią dalį, palyginus su Lietuvos litais denominuotomis pajamomis ir sąnaudomis. Bendrovės trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai kredito institucijoms yra denominuoti eurais, su kuriais susietas litas. Todėl Bendrovės vadovybė tiki, kad Bendrovė nesusiduria su reikšminga valiutų kursų rizika.

##### *(ii) Pinigų srautų palūkanų normos rizika*

Bendrovei palūkanų normos rizika iškyla dėl paskolų, už kurias yra gaunamos palūkanos, suteiktų susijusioms šalims, ir dėl gautų ilgalaikių paskolų. Dėl išduotų paskolų ir gautų paskolų su kintama palūkanų norma Bendrovė susiduria su pinigų srautų palūkanų normos rizika. 2012 ir 2011 metais Bendrovės suteiktos paskolos ir gautos paskolos su kintama palūkanų norma buvo denominuotos litais ir eurais.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

### 3.1 Finansinės rizikos veiksniai (tęsinys)

#### (ii) Pinigų srautų palūkanų normos rizika (tęsinys)

Bendrovė kasmet atlieka palūkanų normos rizikos analizę. Bendrovė apskaičiuoja poveikį pelnui ir nuostoliui, daugindama palūkanas uždirbančių suteiktų paskolų, gautų paskolų ir pagal lizingo sutartis mokėtinų sumų metų pabaigos likučius iš nustatyto palūkanų normos pokyčio, atsižvelgiant į jų palūkanų normos peržiūrėjimo terminus.

Remiantis atlikta jautrumo analize, palūkanų normai padidėjus ar sumažėjus 0,5 proc. punkto, pelnas prieš apmokestinimą atitinkamai sumažėtų arba padidėtų 80 tūkst. Lt (2011 m. – 90 tūkst. Lt, esant tokiam pačiam 0,5 proc. padidėjimui ar sumažėjimui). Tai iš esmės nulemia padidėjusios ar sumažėjusios palūkanų išlaidos, patiriamos dėl gautų paskolų su kintama palūkanų norma.

#### (b) Kredito rizika

Kredito rizika susijusi su pinigais bankuose, suteiktomis paskolomis, prekybos ir kitomis gautinomis sumomis bei bankams suteiktomis garantijomis už seserinių bendrovių įsipareigojimus (29 pastaba).

#### (i) Koncentracijos rizika

Bendrovės kredito rizikos koncentracija yra susijusi su suteiktomis paskolomis, prekybos gautinomis sumomis iš susijusių šalių bei bankams suteiktomis garantijomis už seserinių įmonių įsipareigojimus.

Lentelėje pateikiama kredito rizikos koncentracija:

	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
Prekybos ir kitos gautinos sumos iš susijusių šalių (28 pastaba)	42 554	45 583
Paskolos susijusioms šalims (ilgalaikės ir trumpalaikės) (28 pastaba)	3 562	4 653
Prekybos gautinos sumos iš kitų šalių (19 pastaba)	94	100
Suteiktos garantijos (29 pastaba)	-	15 660
<b>Paskolų, prekybos gautinų sumų ir garantijų iš viso</b>	<b>46 210</b>	<b>65 996</b>

#### (ii) Didžiausia kredito rizika

Lentelėje pateikiamas finansinis turtas, dėl kurio Bendrovė patiria kredito riziką:

	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
Grynieji pinigai ir pinigų ekvivalentai (20 pastaba)	63	102
Prekybos ir kitos gautinos sumos (ilgalaikės ir trumpalaikės)	46 330	50 712
Suteiktos garantijos (29 pastaba)	-	15 660
<b>Iš viso</b>	<b>46 393</b>	<b>66 474</b>

#### (iii) Finansinio turto kredito kokybė

99 procentai paskolų ir gautinų sumų likučių yra iš susijusių šalių, priklausančių grupei, kurią kontroliuoja UAB „Koncernas SBA“ – galutinis kontroliuojantis akcininkas. Šių skolininkų kredito kokybė atskirai nebuvo įvertinta. Finansinių ataskaitų patvirtinimo dieną daugiau nei 70 procentų prekybos gautinų sumų buvo atgauta.

2012 m. ir 2011 m. joks kitas finansinis turtas nebuvo pradelstas ar nuvertėjęs, ar persvarstytas.

#### (iv) Suteiktos finansinės garantijos

Kaip aprašyta 29 pastaboje, 2012 metais baigėsi laidavimo sutartis, pagal kurią Bendrovė buvo suteikusi finansines garantijas bankams už seserinės įmonės įsipareigojimus, kurių bendra suma 2011 m. gruodžio 31 d. buvo 15 660 tūkst. litų.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

### 3.1 Finansinės rizikos veiksniai (tęsinys)

#### c) Likvidumo rizika

Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas leidžia išlaikyti reikiamą grynųjų pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekį, reikalingą planuojamoms išlaidoms padengti. Siekdama išlaikyti reikalingą grynųjų pinigų kiekį ir valdyti likvidumo riziką, Bendrovė atlieka trumpalaikes pinigų srautų prognozes.

Lentelėje žemiau pateikiama Bendrovės finansinių įsipareigojimų analizė. Įsipareigojimai suskirstyti pagal terminus, atsižvelgiant į balanso dieną likusį laikotarpį iki sutartyje numatyto termino pabaigos. Lentelėje pateiktos sumos apima sutartyje numatytus nediskontuotus pinigų srautus. Mokėtinos sumos ir kiti finansiniai įsipareigojimai, kurių įvykdymo terminas yra 3 mėnesiai arba mažiau, atitinka jų balansines vertes, kadangi diskontavimo poveikis nėra reikšmingas.

2012 m. gruodžio 31 d.	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų
Bankų suteiktos paskolos	1 552	11 975	2 837
Finansinės nuomos įsipareigojimai	14	4	-
Prekybos mokėtinos sumos ir kiti finansiniai įsipareigojimai	1 959	-	-
<b>2012 m. gruodžio 31 d.</b>	<b>3 525</b>	<b>11 979</b>	<b>2 837</b>
2011 m. gruodžio 31 d.	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų
Bankų suteiktos paskolos	1 293	3 822	14 253
Finansinės nuomos įsipareigojimai	18	53	17
Prekybos mokėtinos sumos ir kiti finansiniai įsipareigojimai	2 421	244	-
<b>2011 m. gruodžio 31 d.</b>	<b>3 732</b>	<b>4 119</b>	<b>14 270</b>

### 3.2 Kapitalo rizikos valdymas

Bendrovės kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti Bendrovės veiklos tęstinumą, grąžą akcininkams ir naudą kitoms suinteresuotosioms šalims, taip pat palaikyti optimalią kapitalo sudėtį, siekiant sumažinti kapitalo sąnaudas. Akcinis kapitalas pagal TAS 1 sampratą atitinka nuosavą kapitalą, pateiktą finansinėse ataskaitose.

Siekdama palaikyti ar pakoreguoti kapitalo sudėtį, Bendrovė gali pakoreguoti akcininkams mokamų dividendų sumą, grąžinti kapitalą akcininkams, išleisti naujas akcijas ar parduoti turtą, siekiant sumažinti įsiskolinimus. 2012 metais Bendrovė sumažino akcinį kapitalą 417 063 litų, anuliuodama 417 063 vienetų savų akcijų. Jokių kitų kapitalo valdymo tikslų, politikos ar procedūrų pakeitimų nebuvo padaryta. 2012 metais dividendai nebuvo mokėti.

Remiantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis akcinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 150 tūkst. litų, o nuosavas kapitalas – ne mažesnis kaip 50 procentų bendrovės įstatinio kapitalo dydžio. 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. Bendrovė įvykdė šiuos reikalavimus. Bendrovė neturėjo kitų išorinių reikalavimų kapitalui.

### 3.3 Finansinių instrumentų vertinimas tikraja verte

Bendrovės finansinės būklės ataskaitoje apskaitytos prekybos mokėtinos, prekybos ir kitos gautinos sumos turi būti apmokėtos per trumpesnį negu trijų mėnesių laikotarpį, todėl laikoma, kad jų tikroji vertė atitinka balansinę vertę. Pinigų balansinė vertė yra lygi jų tikrajai vertei. Bendrovės suteiktų bei gautų paskolų, įskaitant ir mokėtinas sumas pagal lizingo sutartis palūkanų norma yra keičiama ne rečiau kaip kas pusę metų, todėl laikoma jog jų tikroji vertė atitinka balansinę vertę. Galimų parduoti investicijų tikrosios vertės nustatyti Bendrovė negali, nes šiomis investicijomis nėra aktyviai prekiaujama, todėl turimos pardavimui investicijos yra apskaitytos įsigijimo savikaina, atėmus įvertintą vertės sumažėjimą.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

#### 4. Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai, priimami taikant apskaitos principus

Bendrovė atlieka vertinimus ir daro prielaidas, kurie turi įtakos apskaitomoms turto ir įsipareigojimų vertėms kitais finansiniais metais. Vertinimai ir sprendimai nuolat vertinami ir yra paremti vadovybės patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant būsimų įvykių prognozėmis, kurie, manoma, yra pagrįsti atsižvelgiant į žinomas aplinkybes. Be sprendimų, susijusių su apskaitiniais vertinimais, Vadovybė taip pat priima tam tikrus sprendimus, susijusius su apskaitos principų taikymu. Sprendimai, kurie turi didžiausios įtakos sumoms, pripažintoms finansinėse ataskaitose, ir apskaitiniai vertinimai, dėl kurių gali prireikti atlikti reikšmingus turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės koregavimus kitais finansiniais metais, yra šie:

##### *Sandoriai su susijusiomis šalimis*

Vykdydama įprastinę veiklą, Bendrovė atlieka sandorius su susijusiomis šalimis. Nustatant šių sandorių kainodarą daromi vertinimai/prielaidos dėl sandorių sąlygų atitikimo rinkos sąlygoms. Priimamų sprendimų pagrindą sudaro panašaus tipo sandorių su nesusijusiomis šalimis kainos, jei tokią informaciją Bendrovė turi.

##### *Investicinio turto vertinimas*

Bendrovės investicinis turtas vertinamas tikrąja verte. Investicinio turto tikroji vertė apskaitoma taikant tikrosios vertės metodą, numatytą 40-ajame TAS ir perskaičiuojama atsižvelgiant į rinkos sąlygas, vyraujančias ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Investicinio turto tikroji vertė – tai suma, už kurią gali būti apsikeista turtu tarp nesusijusių šalių, ketinančių pirkti (parduoti) turtą, kai ketinantis parduoti pardavėjas nėra verčiamas bet kokia kaina parduoti turtą. Turto tikrąją vertę geriausiai parodo panašaus turto, kurio buvimo vieta ir būklė yra panaši, dabartinė kaina aktyviojoje rinkoje. 2012 ir 2011 metais investicinio turto tikroji vertė buvo nustatyta nepriklausomų vertintojų.

##### *Pastatų, apskaitomų perkainota verte, vertinimas*

Pastatų, vertinamų taikant perkainojimo metodą, numatytą 16-ajame TAS, tikrosios vertės reguliariai tikslinamos, siekiant užtikrinti, kad apskaitinė vertė reikšmingai nesiskirtų nuo vertės, kuri būtų nustatyta taikant tikrąją vertę ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. 2012 ir 2011 metais nepriklausomas turto vertinimas nebuvo atliekamas, kadangi pagal gautus turto vertintojų patvirtinimus Klaipėdos regione nekilnojamo turto rinkos kainų pokyčiai buvo nežymūs, lyginant su paskutiniu atliktu vertinimu 2009 m. gruodžio 31 d.

##### *Apskaitinių įvertinimų pasikeitimas*

2011 m. Bendrovė peržiūrėjo atskirų įrengimų, kurių likutinė vertė 2011 m. gruodžio 31 d. buvo 12 298 tūkst. litų, naudingo tarnavimo laiką ir jį prailgino nuo 5-7 iki 10 metų nusidėvėjimo apskaičiavimo tikslais. Šis pokytis geriausiai atspindi Bendrovės vadovybės vertinimus, susijusius su įrengimų naudojimu. Bendrovė negalėjo apskaičiuoti pokyčio įtakos, nes tai reikalauja pernelyg didelių pastangų. 2012 m. apskaitinių įvertinimų pasikeitimo nebuvo.

#### 5. Informacija apie segmentus

Bendrovė savo veiklą vykdo viename verslo segmente, t. y. užsiima baldų gamyba, ir viename geografiniame segmente – Lietuvoje. 99 proc. visų Bendrovės pardavimų atliekami susijusiai šaliai UAB „SBA baldų kompanija“ ir visas Bendrovės turtas yra Lietuvoje.

##### *Pardavimo pajamų analizė pagal kategorijas*

	2012	2011
Prekių pardavimo pajamos	186 537	188 541
Suteiktų paslaugų pajamos	41	131
	186 578	188 672

##### *6. Kitos veiklos pajamos*

	2012	2011
Šilumos energijos pardavimo pajamos	1 351	993
Nuomos pajamos	551	633
Pajamos iš poilsio namų	269	178
Kitos	14	60
	2 185	1 864

##### *7. Kitos veiklos sąnaudos*

	2012	2011
Poilsio namų sąnaudos	(790)	(845)
Kitos nuomos sąnaudos	(3)	(59)
Tiesioginės veiklos sąnaudos susijusios su investiciniu turtu	(60)	(67)
Kitos	(1)	(13)
	(854)	(984)

AB „KLAIPĖDOS BALDAI“  
FINANSINĖS ATASKAITOS  
2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

**8. Kitas grynasis pelnas (nuostoliai)**

	2012	2011
Ilgalaikio materialiojo turto perleidimo pelnas	234	20
	234	20

**9. Finansinė veikla**

**Pajamos**

	2012	2011
Palūkanų pajamos	161	240
Gauti dividendai	21	12
	182	252

**Sąnaudos**

	2012	2011
Palūkanų sąnaudos	(506)	(676)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	(3)	(73)
	(509)	(749)

**10. Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos)**

	2012	2011
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	773	587
Praėjusių metų pelno mokesčio koregavimai	(8)	(112)
Atidėtas pelno mokestis (23 pastaba)	(52)	147
	713	622

Pelno mokestis, apskaičiuotas Bendrovės pelnui prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri susidarytų Bendrovės pelnui taikant bazinį pelno mokesčio tarifą:

	2012	2011
Pelnas prieš apmokestinimą	5 708	6 167
Pelno mokestis taikant 15 proc. tarifą	856	925
Neapmokestinamos pajamos	(3)	(3)
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	85	173
Sumažintas pelno mokestis dėl labdaros	(8)	(14)
Praėjusių metų koregavimai	(8)	(112)
Sumažintas pelno mokestis dėl investicinio projekto	(209)	(347)
Pelno mokestis	713	622

**11. Sąnaudos pagal jų pobūdį**

**Pardavimų savikaina**

	2012	2011
Žaliavos	137 331	143 276
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	27 695	23 642
Nusidėvėjimas ir amortizacija	3 688	3 360
Komunalinės paslaugos	4 038	3 832
Remontai	524	791
Kita	5 304	4 829
	178 580	179 730

**Pardavimo sąnaudos**

	2012	2011
Logistika	284	-
Reklama	4	3
	288	3

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

### 11. Sąnaudos pagal jų pobūdį (tęsinys)

#### Administracinės sąnaudos

	2012	2011
Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	528	511
Konsultavimo, mokymų, apskaitos paslaugos	432	409
Ryšių ir informacinių technologijų priežiūros sąnaudos	406	349
Medžiagos ir eksploatavimo sąnaudos	342	361
Mokesčiai, išskyrus pelno mokesčių	238	219
Nusidėvėjimas ir amortizacija	225	229
Apsaugos paslaugos	152	180
Draudimas	128	123
Asociacijos mokesčiai ir reprezentacinės sąnaudos	70	53
Automobilių veiklos nuoma ir eksploatavimo sąnaudos	63	23
Labdara ir parama	50	97
Finansinių institucijų paslaugos	28	21
Kitos	578	600
	3 240	3 175

### 12. Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pelnas apskaičiuotas šiuo būdu:

	2012	2011
Pelnas, priskirtinas Bendrovės akcininkams	4 921	5 562
Per laikotarpį išleistų akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	7 736	7 959
Paprastasis vienai akcijai tenkantis pelnas (Lt)	0,64	0,70

Bendrovė neturi potencialiai konvertuojamų paprastųjų akcijų, dėl to sumažintas vienai akcijai tenkantis pelnas yra lygus paprastajam vienai akcijai tenkančiam pelnui.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

### 13. Ilgalaikis materialusis turtas

	Pastatai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės	Iš viso
<b>2011 m. sausio 1 d.</b>				
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	40 462	45 286	1 285	87 033
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas	(19 097)	(34 414)	(1 015)	(54 526)
Likutinė vertė	21 365	10 872	270	32 507
<b>2011 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai</b>				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	21 365	10 872	270	32 507
Įsigijimai	200	5 779	-	5 979
Perklasifikuota į investicinį turtą (pastaba 14)	(1 072)	-	-	(1 072)
Nusidėvėjimas	(2 033)	(2 011)	(89)	(4 133)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	18 460	14 640	181	33 281
<b>2011 m. gruodžio 31 d.</b>				
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	39 436	50 455	1 012	90 903
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas	(20 976)	(35 815)	(831)	(57 622)
Likutinė vertė	18 460	14 640	181	33 281
<b>2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai</b>				
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	18 460	14 640	181	33 281
Įsigijimai	1 342	2 271	36	3 649
Parduoto/nurašyto turto įsigijimo vertė	-	(2 637)	(344)	(2 981)
Parduoto/nurašyto turto sukauptas nusidėvėjimas	-	2 624	344	2 968
Nusidėvėjimas	(2 057)	(2 322)	(60)	(4 439)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	17 745	14 576	157	32 478
<b>2012 m. gruodžio 31 d.</b>				
Įsigijimo savikaina ar perkainota vertė	40 778	50 089	704	91 571
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimas	(23 033)	(35 513)	(547)	(59 093)
Likutinė vertė	17 745	14 576	157	32 478

Bendrovės pastatai apskaityti perkainota verte, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimo nuostolį. Paskutinis pastatų perkainojimas atliktas 2009 m. gruodžio 31 d. Perkainojimas atliktas remiantis ataskaitomis, kurias parengė nepriklausomi turto vertintojai, turintys pripažintą ir tinkamą profesinę kvalifikaciją ir nesenos patirties vykdant panašioje vietoje esančio ir panašios kategorijos turto vertinimą. Vertinimas atliktas remiantis palyginamųjų kainų metodu. Ataskaitiniais metais pastatai nebuvo perkainoti, kadangi Klaipėdos regione nekilnojamo turto rinkos kainų pokyčiai buvo nežymūs, lyginant su paskutiniu atliktu vertinimu.

Vertės padidėjimas po perkainojimo, atėmus atitinkamą atidėtojo pelno mokestį, apskaitomas nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos perkainojimo rezervo straipsnyje (22 pastaba).

2012 m. gruodžio 31 d. pastatų apskaitinė vertė būtų lygi 9 098 tūkst. Lt, jeigu pastatai būtų apskaityti istorine įsigijimo savikaina (2011 m. - 8 400 tūkst. Lt).

AB „KLAIPĖDOS BALDAI“  
FINANSINĖS ATASKAITOS  
2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

### 13. Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovės pagal lizingo sutartį įsigytą ilgalaikį materialųjį turtą gruodžio 31 d. sudarė:

	2012	2011
Įsigijimo savikaina – kapitalizuota finansinės nuomos suma		
– Mašinos ir įrengimai bei transporto priemonės	283	359
Sukauptas nusidėvėjimas		
– Mašinos ir įrengimai bei transporto priemonės	(189)	(179)
Likutinė vertė	94	180

Siekiant užtikrinti bankų suteiktų paskolų grąžinimą, Bendrovė įkeitė savo ilgalaikį materialųjį turtą, kurio likutinė vertė 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė 24 065 tūkst. Lt (2011 m. – 23 649 tūkst. Lt).

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos per metus sudarė 4 439 tūkst. litų (2011 m. – 4 133 tūkst. litų). 3 910 tūkst. litų (2011 m. – 3 566 tūkst. litų) buvo apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitos pardavimų savikainos ir administracinių sąnaudų straipsniuose (11 pastaba). Likusi dalis 529 tūkst. litų (2011 m. – 567 tūkst. litų) suma buvo įtraukta į kitos veiklos sąnaudas (7 pastaba).

### 14. Investicinis turtas

	2012	2011
Investicinio turto tikroji vertė sausio 1 d.	5 562	4 490
Perkelta iš savininko naudojamų patalpų (13 pastaba)	-	1 072
Investicinio turto tikroji vertė gruodžio 31 d.	5 562	5 562

Investicinis turtas vertinamas tikrąja verte, remiantis rinkos verte. Investicinio turto tikroji vertė tikslinama kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, jos pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliu bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2012 m. Bendrovė peržiūrėjo investicinio turto tikrąją vertę. Peržiūra buvo grindžiama nepriklausomų vertintojų, turinčių pripažintą ir tinkamą profesinę kvalifikaciją bei dabartinės patirties vertinant panašioje vietoje esantį ir panašios kategorijos turtą. Vertinimas buvo atliktas remiantis palyginamųjų kainų metodu.

2012 m. gruodžio 31 d. visas Bendrovės investicinis turtas buvo įkeistas siekiant užtikrinti savo ir kitų įmonių bankų suteiktų paskolų grąžinimą.

Su investiciniu turtu susijusios pajamos yra pripažintos bendrųjų pajamų ataskaitoje: 6 pastaboje (nuomos pajamos) ir 7 pastaboje (tiesioginės veiklos sąnaudos, susijusios su investiciniu turtu).

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

### 15. Nematerialusis turtas

	Programinė įranga ir kitas nematerialusis turtas
<b>2011 m. sausio 1 d.</b>	
Įsigijimo savikaina	1 360
Sukaupta amortizacija	(1 335)
Likutinė vertė	<u>25</u>
<b>2011 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai</b>	
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	25
Amortizacija	(23)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	<u>2</u>
<b>2011 m. gruodžio 31 d.</b>	
Įsigijimo savikaina	1 333
Sukaupta amortizacija	(1 331)
Likutinė vertė	<u>2</u>
<b>2012 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai</b>	
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	2
Įsigijimai	7
Amortizacija	(3)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	<u>6</u>
<b>2012 m. gruodžio 31 d.</b>	
Įsigijimo savikaina	1 340
Sukaupta amortizacija	(1 334)
Likutinė vertė	<u>6</u>

Nematerialiojo turto amortizacijos sąnaudos apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitos pardavimų savikainoje ir administracinėse sąnaudose (11 pastaba).

### 16. Galimas parduoti finansinis turtas

	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
Parduoti turimas finansinis turtas	<u>288</u>	<u>288</u>
	288	288

Galimą parduoti finansinį turtą sudaro investicijos į nekotiruojamas nuosavybės finansines priemones ir jos apskaitomos savikaina, atėmus vertės sumažėjimą. Per 2012 ir 2011 metus neįvyko jokių parduoti turimo finansinio turto įsigijimų ar perleidimų.

### 17. Kitos gautinos sumos

	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
Susijusioms šalims suteiktos ilgalaikės paskolos (28 pastaba)	<u>3 562</u>	<u>3 562</u>
	3 562	3 562

Palūkanų norma, nustatyta susijusioms šalims suteiktoms paskoloms, remiasi atitinkamų paskolų rinkos palūkanų normomis, dėl to susijusioms šalims suteiktų paskolų apskaitinė vertė lygi jų tikrajai vertei.

AB „KLAIPĖDOS BALDAI“  
FINANSINĖS ATASKAITOS  
2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

**18. Atsargos**

	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
Žaliavos	3 866	4 852
Nebaigta gamyba	1 922	1 694
Pagaminta produkcija ir prekės skirtos perpardavimui	15 022	6 982
Nukainojimas iki gryniosios galimo realizavimo vertės	(41)	(71)
	20 769	13 457

2012 m. gruodžio 31 d. 5 768 tūkst. Lt atsargų buvo saugoma pas trečiuosius asmenis. 2011 m. gruodžio 31 d. atsargų, saugomų pas trečiuosius asmenis, nebuvo.

Nukainojimo iki gryniosios galimo realizavimo vertės pasikeitimas 2012 ir 2011 m. yra įtrauktas į veiklos sąnaudas.

2012 m. gruodžio 31 d. Bendrovė buvo įkeitusi 10 000 tūkst. Lt vertės atsargas (2011 m. gruodžio 31 d. – 10 000 tūkst. Lt), siekdama užtikrinti paskolų grąžinimą (24 pastaba).

**19. Prekybos ir kitos gautinos sumos**

	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
Gautinos sumos iš susijusių šalių, įskaitant ilgalaikių skolų trumpalaikę dalį (28 pastaba)	42 554	46 674
Prekybos gautinos sumos	94	100
Kitos gautinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai	120	376
	42 768	47 150

Pradelstos prekybos gautinos sumos nėra laikomos nuvertėjusiomis, kadangi šios sumos yra gautinos iš susijusių šalių. 2012 m. gruodžio 31 d. prekybos gautinos sumos, kurios buvo pradelstos bet ne nuvertėjusios, sudarė 327 tūkst. Lt (2011 m. – 43 tūkst. Lt). Lentelėje pateikiama šių prekybos gautinų sumų senėjimo analizė:

	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
Mažiau nei 30 dienų	324	1
Nuo 31 iki 60 dienų	2	36
Nuo 61 iki 180 dienų	-	-
Po 181 dienos	1	6
	327	43

Papildomo vertės sumažėjimo prekybos gautinoms sumoms 2012 m. gruodžio 31 d. pripažinta nebuvo.

Nei Bendrovė, nei kitos SBA grupės įmonės neturi nepriklausomo kredito reitingo.

Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų balansinės vertės denominuotos litais.

**20. Pinigai ir pinigų ekvivalentai**

	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
Pinigai banke	59	99
Pinigai kasoje	4	3
	63	102

2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. pinigų likučiai ir būsimos įplaukos AB SEB banko sąskaitose, lygios atitinkamai 59 tūkst. Lt ir 99 tūkst. Lt, buvo įkeistos už gautas paskolas (24 pastaba), tačiau šių likučių naudojimas nebuvo apribotas.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 21. Akcinis kapitalas

2012 metais, visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu, Bendrovės akcinis kapitalas buvo sumažintas 417 063 litų, anuliuojant 417 063 vienetų savų akcijų.

2012 m. gruodžio 31 d. akcinį kapitalą sudarė 7 749 249 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 1 Lt. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos.

Per 2012 m. Bendrovė supirko 99 951 nuosavų akcijų ir sumokėjo už jas 418 379 Lt.

## 22. Rezervai

	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
– perkainojimo rezervas	7 307	8 391
– įstatymų numatytas rezervas	817	817
– rezervas nuosavoms akcijoms įsigyti	4 000	3 500
– kiti rezervai	7 698	7 698
	<u>19 822</u>	<u>20 406</u>

### *Perkainojimo rezervas*

2012 m. gruodžio 31 d. perkainojimo rezervas sudarė 7 307 tūkst. Lt (2011 m. – 8 391 tūkst. Lt). Šis rezervas pripažintas po pastatų perkainojimo.

Po 2009 m. pastatų perkainojimas nebuvo atliekamas.

2012 m. dėl perkainoto turto nusidėvėjimo perkainojimo rezervas buvo sumažintas 1 275 tūkst. Lt (2011 m. – 1 275 tūkst. Lt), tuo tarpu nepaskirstytas rezultatas už tuomet pasibaigusius metus buvo padidintas ta pačia suma. Perkainojimo rezervas buvo padidintas 191 tūkst. Lt suma dėl atidėtojo pelno mokesčio, susijusio su perkainoto turto nusidėvėjimu (2011 m. – 191 tūkst. Lt).

### *Įstatymų numatytas rezervas*

Įstatymų numatytas rezervas yra privalomas pagal Lietuvos įstatymus. Bendrovės privalo kasmet pervesti į privalomąjį rezervą 5 proc. ataskaitinio laikotarpio grynojo pelno, kol bendra šio rezervo suma pasiekia 10 proc. įmonės įstatinio kapitalo. Privalomasis rezervas negali būti naudojamas dividendams išmokėti ir sudaromas tik būsimiems nuostoliams padengti. Privalomojo rezervo dalis, viršijanti 10 proc. įstatinio akcinio kapitalo, gali būti perpaskirstoma skirstant kitų finansinių metų pelną.

### *Rezervas nuosavoms akcijoms įsigyti*

Šis rezervas suformuotas visuotinio metinio akcininkų susirinkimo sprendimu dėl paskirstytino pelno paskirstymo ir gali būti naudojamas tik Bendrovės akcijoms įsigyti. Per 2012 m. šis rezervas buvo padidintas 500 tūkst. Lt (2011 m. – 1 000 tūkst. Lt).

### *Kiti rezervai*

Kiti rezervai suformuojami vadovaujantis visuotinio metinio akcininkų susirinkimo sprendimu dėl paskirstytino pelno paskirstymo. Šie rezervai gali būti naudojami tik visuotinio metinio akcininkų susirinkimo patvirtintiems tikslams.

## 23. Atidėtasis pelno mokestis

Atidėtasis pelno mokestis apskaičiuojamas visiems laikiniams skirtumams, taikant įsipareigojimų metodą ir šiuo metu galiojantį mokesčio tarifą.

Apskaičiuojant atidėtąjį pelno mokestį 2012 m. buvo taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas (2011 m. - 15 proc.).

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

### 23. Atidėtas pelno mokestis (tęsinys)

	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
Metų pradžioje	(2 483)	(2 333)
Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	13	(3)
Pripažinta pelno mokesčio sąnaudų straipsnyje (10 pastaba)	52	(147)
Metų pabaigoje	(2 418)	(2 483)

Bendrovės atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų pasikeitimas per metus (prieš ir po likučių sudengimo):

	2010	Pripažinta pelno mokesčio sąnaudų straipsnyje	Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	2011	Pripažinta pelno mokesčio sąnaudų straipsnyje	Pripažinta kitų bendrųjų pajamų straipsnyje	2012
<b>Atidėtojo pelno mokesčio turtas</b>							
- Atsargos	10			10	(4)		6
- Sukauptos sąnaudos	216	91	(3)	304	10	13	327
	226	91	(3)	314	6	13	333
<b>Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai</b>							
- Taikomų nusidėvėjimo normų skirtumai	(378)	(407)		(785)	(115)		(900)
- Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas	(1 672)	191		(1 481)	191	-	(1 290)
- Investicinio turto perkainojimas	(243)	(54)		(297)	(62)	-	(359)
- Investicijų lengvata	(266)	32		(234)	32	-	(202)
	(2 559)	(238)		(2 797)	46	-	(2 751)
<b>Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, grynąja verte</b>	(2 333)	(147)	(3)	(2 483)	52	13	(2 418)

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kuomet egzistuoja teisiškai pagrindžiama teisė sudengti einamojo laikotarpio mokestinį turtą su einamojo laikotarpio mokestiniais įsipareigojimais ir kuomet atidėtas pelno mokestis susijęs su ta pačia fiskaline institucija.

### 24. Paskolos

	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
<b>Trumpalaikės paskolos</b>		
Ilgalaikių paskolų gautų iš bankų trumpalaikė dalis	13 253	4 523
Finansinės nuomos įsipareigojimai	17	69
	13 270	4 592
<b>Ilgalaikės paskolos</b>		
Ilgalaikės paskolos gautos iš bankų	2 779	13 850
Finansinės nuomos įsipareigojimai	-	17
	2 779	13 867
<b>Paskolų iš viso</b>	16 050	18 459

AB „KLAIPĖDOS BALDAI“  
FINANSINĖS ATASKAITOS  
2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 24. Paskolos (tęsinys)

2012 m. Bendrovė su AB SEB banku pasirašė kredito sutarties pakeitimą, pagal kurį bankas suteikė papildomą 5 594 tūkst. litų kreditą, skirtą įrangos įsigijimo, rekonstravimo ir/ar remonto, stoginės statybos ir savų akcijų iki 10 proc. įsigijimo finansavimui. Paskutinė kredito išmokėjimo diena 2013 m. birželio 30 d.

Bankų paskolų gražinimas užtikrintas įkeistu ilgalaikiu materialiuoju turtu (13 pastaba), investiciniu turtu (14 pastaba), atsargomis (18 pastaba), pinigineis lėšomis bei būsimosiomis įplaukomis į AB SEB banko atsiskaitomąją sąskaitą (20 pastaba).

Lizingo įsipareigojimų įvykdymas iš esmės užtikrintas, kadangi nuosavybės teisė į turtą, įsigytą pagal lizingo sutartį, automatiškai perduodama nuomotojui tuo atveju, jeigu nuomininkas nevykdo savo įsipareigojimų.

Bendrovė yra įsipareigojusi AB SEB bankui užtikrinti, kad per visą paskolos sutarčių galiojimo laikotarpį bus vykdomi skolų ir EBITDA santykio, kredito padengimo koeficiento bei skolų ir viso turto santykio rodikliai, apskaičiuoti pagal UAB „SBA Furniture group“ konsoliduotas finansines ataskaitas. 2012 m. ir 2011 m. gruodžio 31 d. šie rodikliai buvo vykdomi.

Visos Bendrovės paskolos denominuotos eurais.

Gruodžio 31 d. svertinės vidutinės palūkanų normos (%) buvo šios:

	2012	2011
Ilgalaikės banko paskolos	2,17	3,49
Finansinės nuomos įsipareigojimai	1,51	3,33

Paskolų palūkanų norma yra kintama ir ji remiasi rinkos palūkanų norma, dėl to paskolų apskaitinė vertė lygi jų tikrajai vertei.

Ilgalaikių paskolų ilgalaikės dalies (išskyrus finansinės nuomos įsipareigojimus) terminai:

	2012 m. gruodžio 31 d	2011 m. gruodžio 31 d.
Nuo 1 iki 5 metų	2 779	13 850
Po 5 metų	-	-

Sutartos, tačiau dar nepanaudotos paskolos balanso parengimo dieną buvo:

	2012 m. gruodžio 31 d	2011 m. gruodžio 31 d.
Paskolos, kurioms taikoma kintama palūkanų norma:		
- paėmimo terminas baigiasi per vienerius metus	3 273	1 516
	3 273	1 516

Finansinės nuomos įsipareigojimai – minimalios finansinės nuomos įmokos:

	2012 m. gruodžio 31 d	2011 m. gruodžio 31 d.
Ne vėliau kaip per 1 metus	18	71
Po 1 metų, bet ne vėliau kaip per 5 metus	-	17
	18	88
Būsimos finansinės nuomos palūkanų sąnaudos	(1)	(2)
Finansinės nuomos įsipareigojimų dabartinė vertė	17	86
Finansinės nuomos įsipareigojimų dabartinę vertę sudaro:		
Ne vėliau kaip per 1 metus	17	69
Po 1 metų, bet ne vėliau kaip per 5 metus	-	17
	17	86

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 25. Ilgalaikio atlygio darbuotojams įsipareigojimai

2012 gruodžio 31 d. Bendrovė apskaitė ilgalaikio atlygio darbuotojams įsipareigojimus, susijusius su darbuotojais, išeinančiais iš Bendrovės pensinio amžiaus bei kitais įsipareigojimais, numatytais kolektyvinėje sutartyje. Susijusios sąnaudos yra įtrauktos į veiklos sąnaudas Bendrovės bendrųjų pajamų ataskaitoje, aktuarinis pelnas arba nuostolis yra įtrauktas į kitas bendrąsias pajamas, o sukaupta įsipareigojimų suma pateikiama ilgalaikio atlygio darbuotojams įsipareigojimo bei prekybos ir kitų mokėtinų sumų straipsniuose finansinės būklės ataskaitoje.

	2012 m. gruodžio 31 d	2011 m. gruodžio 31 d.
Likutis gruodžio 31 d.	454	520
Einamųjų finansinių metų pokytis	128	(66)
Likutis gruodžio 31 d.	582	454
Ilgalaikiai įsipareigojimai	442	301
Trumpalaikiai įsipareigojimai	140	153
Likutis gruodžio 31 d.	582	454

Pagrindinės prielaidos, taikomos įvertinant Bendrovės ilgalaikio atlygio darbuotojams įsipareigojimą:

	2012 m. gruodžio 31 d	2011 m. gruodžio 31 d.
Diskonto norma	5,21 %	5,88 %
Planuojamas metinis atlyginimų padidėjimas	3 %	3 %
Darbuotojų kaitos rodiklis	7,3 %	7,1 %

## 26. Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

	2012 m. gruodžio 31 d	2011 m. gruodžio 31 d.
Prekybos mokėtinos sumos	1 510	1 467
Susijusioms šalims mokėtinos sumos (28 pastaba)	395	621
Už įrangą mokėtinos sumos	-	366
Mokesčiai	548	213
Mokėtinas darbo užmokestis ir socialinis draudimas	1 521	1 823
Sukauptos nepanaudotų atostogų ir premijų sąnaudos	1 593	1 568
Ilgalaikio atlygio darbuotojams įsipareigojimo trumpalaikė dalis (25 pastaba)	140	153
Kitos mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	80	88
	5 787	6 299

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 27. Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos

Grynojo pelno palyginimas su pinigų srautais iš įmonės pagrindinės veiklos:

	Pastaba	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
		2012	2011
Grynasis pelnas		4 995	5 545
<i>Koregavimai:</i>			
Pelno mokesčio sąnaudos	10	713	622
Nusidėvėjimas	13	4 439	4 133
Amortizacija	15	3	23
Ilgal. materialiojo turto perleidimo nuostoliai (pelnas) ir nurašymai	8,13	(221)	(20)
Atsargų nukainojimo pasikeitimas	18	(30)	-
Palūkanų sąnaudos	9	506	676
Palūkanų pajamos	9	(161)	(240)
Gauti dividendai	9	(21)	(12)
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	9	3	73
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
– gautinos sumos ir išankstiniai apmokėjimai		3 540	(7 076)
– atsargos		(7 282)	2 641
– mokėtinos sumos		(458)	2 272
<b>Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos</b>		<b>6 026</b>	<b>8 637</b>

### *Nepiniginės sąnaudos (pajamos)*

Pagrindines nepiniginės sąnaudas ir pajamas, rengiant pinigų srautus sudaro ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas, pastatų ir statinių perkainojimo nusidėvėjimas bei investicinio turto tikrosios vertės pasikeitimas.

## 28. Sandoriai su susijusiomis šalimis

### *Susijusi šalis*

A. Martinkevičius  
 UAB „Koncernas SBA“  
 UAB „SBA Furniture Group“  
 SBA grupės įmonės  
 Bendrovės vadovybė

### *Ryšys*

Pagrindinė kontroliuojančioji šalis  
 Pagrindinė patronuojanti įmonė  
 Patronuojanti įmonė  
 UAB „Koncernas SBA“ dukterinės įmonės  
 Direktorai ir jų šeimos nariai

### *Prekių ir paslaugų pardavimas*

- *Pagrindinė patronuojanti įmonė:*

UAB „Koncernas SBA“

- *Pagrindinės patronuojančios įmonės dukterinės įmonės:*

UAB „SBA baldų kompanija“

UAB „Visagino linija“

AB „Šilutės baldai“

UAB „Germanika“

UAB „Kauno baldai“

UAB „Baldstata“

UAB „Klaipėdos baldų prekyba“

OOO "Mebelain"

	2012 m. gruodžio 31 d	2011 m. gruodžio 31 d.
UAB „Koncernas SBA“	1	-
UAB „SBA baldų kompanija“	184 754	186 967
UAB „Visagino linija“	46	11
AB „Šilutės baldai“	1 846	1 615
UAB „Germanika“	2	396
UAB „Kauno baldai“	2	3
UAB „Baldstata“	17	18
UAB „Klaipėdos baldų prekyba“	1	-
OOO "Mebelain"	337	-
	<b>187 006</b>	<b>189 010</b>

### *Gautos palūkanos*

- *Pagrindinės patronuojančios įmonės dukterinės įmonės:*

UAB „SBA baldų kompanija“

UAB „Klaipėdos baldų prekyba“

UAB „SBA baldų kompanija“	150	163
UAB „Klaipėdos baldų prekyba“	10	75
	<b>160</b>	<b>238</b>

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nurodyta kitaip)

**28. Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)**

*Prekių ir paslaugų pirkimai*

- Pagrindinė patrunuojanti įmonė:

UAB „Koncernas SBA“

2012 m.  
 gruodžio 31 d

2011 m.  
 gruodžio 31 d.

313

251

- Pagrindinės patrunuojančios įmonės dukterinės įmonės:

UAB „SBA Baldų Kompanija“

145 214

140 490

UAB „Visagino linija“

141

85

UAB „Baldstata“

430

457

Asociacija Pramonės marketingo ir biznio centras

19

19

AB „Šilutės baldai“

145

74

AB „Šatrija“

20

76

UAB „Klaipėdos baldų prekyba“

-

30

UAB „Kauno baldai“

-

32

UAB „Germanika“

13

2 644

UAB „Pastatų idėjų įgyvendinimas“

-

6

145 982

143 913

146 295

144 164

Sandoriai su susijusiomis šalimis daugiausiai apima baldų ir medžiagų pardavimą bei pirkimą.

**Gautinos sumos per vienerius metus**

- Pagrindinės patrunuojančios įmonės dukterinės įmonės:

UAB „SBA baldų kompanija“

2012 m.  
 gruodžio 31 d

2011 m.  
 gruodžio 31 d.

prekybos gautinos sumos

42 013

45 325

paskolos

-

-

kitos gautinos sumos

11

164

42 024

45 489

UAB „Klaipėdos baldų prekyba“

paskolos

-

1 091

kitos gautinos sumos

-

57

-

1 148

AB „Šilutės baldai“

450

37

OOO "Mebelain"

80

-

42 554

46 674

**Gautinos sumos po vienerių metų**

- Pagrindinės patrunuojančios įmonės dukterinės įmonės:

Paskola, suteikta UAB „SBA baldų kompanija“

2012 m.  
 gruodžio 31 d

2011 m.  
 gruodžio 31 d.

3 562

3 562

3 562

3 562

2012 metais susijusioms šalims suteiktų paskolų palūkanų normų svertinis vidurkis buvo 4,49 proc. (2011 m. – 4,91 proc.). UAB „SBA baldų kompanija“ suteiktos paskolos gražinimo terminas yra 2015 m. rugpjūčio 31 d.

AB „KLAIPĖDOS BALDAI“  
FINANSINĖS ATASKAITOS  
2012 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. litų, jei nenurodyta kitaip)

## 28. Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

### Sumos mokėtinos per vienerius metus

	2012 m. gruodžio 31 d	2011 m. gruodžio 31 d.
- Pagrindinė patronuojanti įmonė: UAB „Koncernas SBA“	156	179
- Pagrindinės patronuojančios įmonės dukterinės įmonės: Asociacija „Pramonės marketingo ir biznio centras“	57	88
UAB „Baldstata“	123	108
AB „Kauno Baldai“	29	31
UAB „Visagino Linija“	30	16
UAB „Germanika“	-	135
UAB „Pastatų Idėjų Įgyvendinimas“	-	8
AB „Šatrija“	-	56
	395	621

### Pagrindinių vadovų darbo užmokestis

	2012 m. gruodžio 31 d	2011 m. gruodžio 31 d.
Atlyginimai	315	291
Ilgalaikis atlygis darbuotojui	1	1
Premijos	78	84
Atlyginimų ir kitų trumpalaikių išmokų darbuotojams iš viso	394	376

Bendrovės vadovais yra laikomi Bendrovės valdybos nariai, direktorius bei technikos vadovas.

Nėra gauta jokių laidavimų ar garantijų dėl Bendrovės gautinų ar mokėtinų sumų susijusioms šalims.

## 29. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

### Suteiktos garantijos ir laidavimai

Bendrovė yra įkeitusi AB DNB bankui nekilnojamojo turto, užtikrinant UAB „SBA baldų kompanija“, AB „Šilutės baldai“, AB „Kauno baldai“ (seserinės bendrovės) kreditų gražinimą ir kitų prievolių bankui tinkamą įvykdymą. 2012 m. gruodžio 31 d. šio įkeisto bankui turto likutinė vertė buvo 3 981 tūkst. Lt (2011 m. - 3 981 tūkst. Lt).

Bendrovės vadovybės vertinimu, nebuvo rizikos, kad šios seserinės kompanijos neįvykdys jų įsipareigojimų bankams.

2012 metais baigėsi laidavimo sutartis, kurią Bendrovė buvo sudariusi su AB „Swedbank“, AB „DNB banku ir AS „UniCredit Bank“ pagal kurią laidavo visu savo turtu už UAB „Visagino linija“ (seserinės bendrovės) kreditinius įsipareigojimus.

## 30. Pobalansiniai įvykiai

2012 m. pelno paskirstymo projektas šių finansinių ataskaitų datai dar nebuvo parengtas. Po balanso datos jokių reikšmingų įvykių nebuvo.



**AB „Klaipėdos baldai”**

**2012 M. METINIS PRANEŠIMAS**

---

**1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas.**

AB „Klaipėdos baldai“ metinis pranešimas parengtas už 2012 m.

**2. Pagrindiniai duomenys apie emitentą.**

Emitento pavadinimas	AB KLAIPĖDOS BALDAI
Įstatinis kapitalas	7 749 249 litų
Buveinės adresas	Joniškės g. 21; 91267 Klaipėda, Lietuvos Respublika
Telefonas	(46) 31 39 35 (46) 31 39 60
Faksas	(46) 31 39 51
Elektroninio pašto adresas	info@kbaldai.lt
Internetinis adresas	www.klaipedos-baldai.lt
Teisinė - organizacinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1993 m. kovo 3 d., Klaipėdos miesto valdyba
Regist. Nr.	AB 93-59
Įmonių registro kodas	140656052

**3. Emitento pagrindinės veiklos pobūdis.**

Pagrindinė emitento veikla yra baldų gamyba.

**4. Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais.**

2006 m. lapkričio 30 d. AB „Klaipėdos baldai“ ir AB SEB Vilniaus bankas (Gedimino g.12, LT-01103 Vilnius, tel.(5)268 2687, fax.(5)262 6043) sudarė Vertybinių popierių sąskaitų tvarkymo, paslaugų tiekimo sutartį Nr.S-Gend-231.

**5. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose.**

AB „Klaipėdos baldai“ vertybiniai popieriai 1994 m. rugpjūčio 9 d. įtraukti į Vilniaus Vertybinių popierių biržos sąrašus. Šiuo metu VVPB prekybos papildomajame sąrašė yra 7 749 249 vieno lito nominalios vertės AB „Klaipėdos baldai“ paprastosios vardinės akcijos, kurių bendra nominalioji vertė – 7 749 249 litų.

**6. Emitento įstatinio kapitalo struktūra.**

2012 metais visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu Bendrovės akcinis kapitalas buvo sumažintas 417 063 litų, anuliuojant 417 063 vienetų savų akcijų.

2012 m. gruodžio 31 d. akcinį kapitalą sudarė 7 749 249 paprastųjų vardinių akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 1 Lt.

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius	Nominalioji vertė (Lt)	Bendra nominalioji vertė	Įstatinio kapitalo dalis (%)
Paprastosios vardinės akcijos	7 749 249	1	7 749 249	100,00
<b>Iš viso:</b>	<b>7 749 249</b>	<b>-</b>	<b>7 749 249</b>	<b>100,00</b>

Visos AB KLAIPĖDOS BALDAI akcijos yra apmokėtos.

Paprastoji vardinė akcija jos savininkui (akcininkui) suteikia šias turtines teises:

1. Gauti Bendrovės pelno dalį (dividendą);
2. Gauti likviduojamos Bendrovės turto dalį;
3. Nemokamai gauti akcijų, kai įstatinis kapitalas didinamas iš Bendrovės lėšų, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo numatytas išimtis;
4. Pirmumo teise įsigyti Bendrovės išleidžiamų akcijų ar konvertuojamų obligacijų, išskyrus atvejį, kai visuotinis akcininkų susirinkimas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka nusprendžia šią teisę visiems akcininkams atšaukti;
5. Įstatymų nustatytais būdais skolinti Bendrovei, tačiau Bendrovė, skolindamasi iš akcininkų, neturi teisės įkeisti akcininkams savo turto. Bendrovei skolinantis iš akcininko, palūkanos negali viršyti paskolos davėjo gyvenamojoje ar verslo vietoje esančių komercinių bankų vidutinės palūkanų normos, galiojusios paskolos sutarties sudarymo momentu. Tokiu atveju Bendrovei ir akcininkams draudžiama susitarti dėl didesnių palūkanų dydžio.
6. Perleisti visas ar dalį akcijų kitų asmenų nuosavybėn;
7. Reikalauti, kad kiti akcininkai jiems privalomai parduotų savo akcijas arba reikalauti, kad kiti akcininkai privalomai nupirktų iš jų akcijas Vertybinių popierių rinkos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka;
8. Kitas įstatymų numatytas turtines teises.

Paprastoji vardinė akcija jos savininkui (akcininkui) suteikia šias asmenines neturtines teises:

1. Dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose;
2. Pagal akcijų suteikiamas teises balsuoti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose. Viena paprastoji vardinė akcija suteikia vieną balsą;
3. Gauti įstatymų nustatytos apimties informaciją apie Bendrovę;
4. Kitas įstatymų numatytas neturtines teises.

## 7. Akcininkai.

Bendras AB „Klaipėdos baldai“ akcininkų skaičius 2012 m. gruodžio 31 d. – 558.

Didžiausių Bendrovės akcininkų sąrašas pateiktas lentelėje žemiau:

Akcininko vardas, pavardė (įmonės pavadinimas, rūšis, buveinės adresas, įmonių registro kodas)	Akcininkui nuosavybės teise priklausančių paprastųjų vardinių akcijų skaičius (vnt.)	Turima įstatinio kapitalo dalis (%)	Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis (%)
UAB "SBA furniture group", 300103836 Laisvės pr.3, Vilnius	6 055 566	78,14	79,16
Kiti akcininkai	1 593 732	20,57	20,84
Nuosavos akcijos	99 951	1,29	-
Viso	7 749 249	100	100

Akcininkų, turinčių specialias kontrolės teises – nėra.

Balsavimo teisių apribojimų - nėra.

Akcininkų tarpusavio susitarimų, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės nėra.

AB „Klaipėdos baldai“ turi 99 951 vnt. savų akcijų.

Įsigytų nuosavų akcijų likutis 2012 metų pabaigoje yra 99 951 vnt. arba 1,29% viso akcinio kapitalo. Turimų savų akcijų nominali vertė yra 99 951 Lt.

Visos turimos nuosavos akcijos įsigytos per 2012 metus. Už įsigytas akcijas per 2012 metus sumokėta 0,418 mln Lt.

Akcijos įsigytos siekiant palaikyti akcijų kainą rinkoje.

## 8. Emitento įstatų pakeitimo tvarka.

AB “Klaipėdos baldai” įstatai numato, kad tik visuotinis AB “Klaipėdos baldai” akcininkų susirinkimas turi išimtinę teisę keisti bendrovės įstatus, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytus atvejus. Priimant sprendimą dėl įstatų keitimo reikalinga visuotinio akcininkų susirinkimo 2/3 balsų, visų dalyvaujančių visuotiniame akcininkų susirinkime, dauguma.

## 9. Emitento organai.

Per ataskaitinį laikotarpį valdymo organų nariams nebuvo suteikta paskolų ar suteikta garantijų bei laidavimų. Informacija apie emitento per ataskaitinį laikotarpį išmokėtų atlyginimų, tantjemų ir kitų išmokų iš pelno bendras sumas ir vidutinius dydžius, tenkančius vienam asmeniui:

	Priskaičiuoti atlyginimai, Lt	Tantjemos, Lt (išmokėtos 2012 m.)	Kitos išmokos iš pelno, Lt
Valdymo organų nariams	-	-	-
Administracijos nariams (administracijos vadovui)	201 171	-	-

Sandoriai su susijusiomis šalimis yra atskleisti 2012 m. finansinėje atskaitomybėje.

Nėra sudaryta emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimų, numatančių kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo.

Sprendimus išleisti ar supirkti Emitento akcijas gali priimti visuotinis akcininkų susirinkimas Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

Pagal AB “Klaipėdos baldai” įstatus, Bendrovės valdymo organai yra Visuotinis akcininkų susirinkimas, Stebėtojų taryba, valdyba ir bendrovės direktorius.

Visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimai, priimti Bendrovės įstatuose numatytais visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijos klausimais, privalomi akcininkams, stebėtojų tarybai, valdybai, direktoriui ir kitiems Bendrovės darbuotojams.

Visuotiniame akcininkų susirinkime turi teisę dalyvauti akcininkai visuotinio akcininkų susirinkimo apskaitos dienos pabaigoje buvę Bendrovės akcininkais. Bendrovės susirinkimo apskaitos diena yra penktoji darbo diena iki visuotinio akcininkų susirinkimo arba penktoji darbo diena iki pakartotinio visuotinio akcininkų susirinkimo. Asmuo, dalyvaujantis visuotiniame akcininkų susirinkime ir turintis teisę balsuoti, turi pateikti asmens tapatybę liudijantį dokumentą. Asmuo, kuris nėra akcininkas, be asmens tapatybės dokumento, turi pateikti dokumentą, patvirtinantį teisę balsuoti.

Kolegialų priežiūros organą – stebėtojų tarybą renka visuotinis akcininkų susirinkimas Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatyta tvarka. Stebėtojų tarybą sudaro 3 (trys) stebėtojų tarybos nariai. Stebėtojų taryba renkama 4 (keturiems) metams. Stebėtojų taryba iš savo narių renka stebėtojų tarybos pirmininką. Visuotinis akcininkų susirinkimas gali atšaukti visą stebėtojų tarybą arba pavienius jos narius nesibaigus stebėtojų tarybos kadencijai. Jeigu renkami pavieniai tarybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios tarybos kadencijos pabaigos.

Stebėtojų taryba renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų, prižiūri valdybos ir bendrovės vadovo veiklą, pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl bendrovės veiklos strategijos, metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo projekto ir bendrovės metinio pranešimo, taip pat valdybos bei bendrovės vadovo veiklos, teikia siūlymus valdybai ir bendrovės vadovui atšaukti savo sprendimus, kurie prieštarauja įstatymams ir kitiems teisės aktams, bendrovės įstatams ar visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimams, sprendžia kitus visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtus bendrovės ir jos valdymo organų veiklos priežiūros klausimus. Stebėtojų taryba neturi teisės Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme jos kompetencijai priskirtų funkcijų pavesti ar perduoti vykdyti kitiems bendrovės organams.

Valdyba yra kolegialus bendrovės valdymo organas, kurį sudaro 3 (trys) valdybos nariai. Valdybą 4 (keturių) metų laikotarpiui renka stebėtojų taryba. Stebėtojų taryba gali atšaukti visą valdybą arba pavienius jos narius

nesibaigus jų kadencijai. Jeigu renkami pavieniai valdybos nariai, jie renkami tik iki veikiančios valdybos kadencijos pabaigos. Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką.

Valdyba renka ir atšaukia bendrovės vadovą, nustato jo atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas.

Direktorius yra bendrovės vadovas. Bendrovės vadovas yra vienasmenis bendrovės valdymo organas, kuris organizuoja bendrovės veiklą. Bendrovės administracijos narių įgaliojimai ir atsakomybė nustatomi direktoriaus įsakymu.

Reikšmingų susitarimų, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei – nėra.

#### 10. Kolegialių organų nariai, bendrovės vadovas.

##### STEBĖTOJŲ TARYBA (2012 m. gruodžio 31 d.)

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas, Pavardė	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga	Dalyvavimas emitento kapitale (akcijos) %	Balsų dalis, %	Kvalifikacija
1.	Pirmininkas	Egidijus Valentinavičius	2012-04-25	2016-04-25	-	-	Aukštasis, ekonomistas (ekonomika ir vadyba), verslo vystymo viceprezidentas (UAB koncernas „SBA“)
2.	Narys	Dalia Maleckienė	2012-04-25	2016-04-25	-	-	Aukštasis, inžinierė (gamybos vadyba), verslo planavimo vadovė (UAB koncernas „SBA“)
3.	Narys	Virgilijus Rančys	2012-04-25	2016-04-25	-	-	Aukštasis, ekonomistas (finansai ir kreditas), išdo direktorius (UAB koncernas „SBA“)

##### VALDYBA (2012 m. gruodžio 31 d.)

Eil.Nr.	Pareigos	Vardas, Pavardė	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga	Dalyvavimas emitento kapitale (akcijos) %	Balsų dalis, proc.
1.	Pirmininkas	Vytautas Vaškys	2012-09-20	2016-09-20	-	-
2.	Narys	Rasa Žvirblienė	2012-09-20	2016-09-20	-	-
3.	Narys	Eimuntas Jankauskas	2012-09-20	2016-09-20	-	-

##### ADMINISTRACIJOS VADOVAS (2012 m. gruodžio 31 d.)

Pareigos	Vardas, pavardė	Dirba šiose pareigose	Dalyvavimas emitento kapitale (turimos akcijos)	Dalyvavimas emitento kapitale (turimos akcijos)
Direktorius	Ramūnas Marozas	2008-04-01	-	-

Finansinę ir buhalterinę apskaitą nuo 2006 m. spalio 2 d. tvarko UAB „SBA baldų kompanija”, pasirašius finansinės ir buhalterinės apskaitos paslaugų teikimo sutartį.

### **11. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių apibūdinimas.**

Po II-jo Pasaulinio karo Klaipėdoje atnaujinta degtukų šiaudelių fabriko, kuris gamino produkciją eksportui, veikla. 1954 m. nuspręsta reorganizuoti fabriką į baldų gamybos įmonę. 1954 m. laikomi įmonės veiklos pradžia. 1956 m. pradėta linijinė baldų gamyba.

1975 m. įsteigtas gamybinis baldų susivienijimas “Klaipėda”. 1980 m. GBS “Klaipėda” įdiegta Kompleksinė Kokybės Valdymo Sistema, pradėtas produkcijos eksportas į Vakarų Europos šalis.

1990 m. reorganizavus GBS “Klaipėda”, įsteigta Valstybinė baldų įmonė, atskiriant Rietavo baldų fabriką. 1991 m. pradėtas vykdyti pirmasis įmonės privatizavimo etapas.

Viešo akcijų pasirašymo būdu įmonė buvo privatizuota ir 1993 m. kovo 3 d Klaipėdos miesto Valdyboje įregistruota kaip akcinė bendrovė su 742 392 litų įstatiniu kapitalu.

1996 03 05 įvykusiame Visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas iš ilgalaikio materialaus turto perkainojimo rezervo padidinti įstatinį kapitalą 10 kartų ir kreiptis į LR Vertybinių popierių komisiją dėl papildomai išleidžiamų vertybinių popierių įregistravimo. Tokiu būdu, išleidus papildomai 7 423 920 paprastųjų vardinių akcijų, AB “Klaipėdos baldai” įstatinis kapitalas tapo lygus 8 166 312 litų.

1997 m. bendrovėje įdiegta ir sertifikuota, 2000 m. - o persertifikuota Kokybės Valdymo Sistema (KVS) pagal tarptautinį ISO 9001 standartą. 1998 ir 1999 m. atlikus priežiūros auditą, ekspertų konstatuota, jog bendrovės KVS pagal ISO 9001 standartą veikia ir yra efektyvi. 1999 m. bendrovė pripažinta Nacionalinio kokybės prizo laimėtoja.

1999 m. bendrovėje sukurta ir sertifikuota Aplinkosaugos Valdymo Sistema (AVS) pagal ISO 14001 standartą.

Nuo 2000 m. vyksta resertifikacinis AVS auditas pagal ISO 14001:1998 standartų reikalavimus.

2002 m. resertifikuota Kokybės vadybos sistema pagal naujųjų standartų reikalavimus LST EN ISO 9001:2001. Esminis naujųjų standartų bruožas – procesų principu pagrįsta kokybės vadybos sistema, skirta didinti kliento patenkinimą ir jo pasitenkinimą įsigytais bendrovės gaminiais.

2007 m. AB „Klaipėdos baldai“ kartu su „SBA“ baldų kompanija buvo persertifikuoti pagal ISO 14001:1998 ir LST EN ISO 9001:2001 standartus.

Siekdami išlaikyti ir stiprinti užimamas pozicijas šalies rinkoje, pilnai patenkinti vartotojų poreikius ir pateisinti jų lūkesčius, įmonės specialistai eksperimentuoja, planuoja naujus gaminius. Naujausi bendrovės gaminiai, jų dizainas atspindi šiuolaikinio gyvenimo stilių, pasaulyje vyraujančias mados tendencijas.

Šiuo metu bendrovė tiekia rinkai apie 52 pavadinimų gyvenamosios paskirties baldų.

Dauguma šių baldų yra gaminama medžio drožlių plokštės pagrindu. Visi naujieji gaminiai pelnė vartotojų pripažinimą.

Gamybos procesas bendrovėje organizuojamas bei valdomas pagal ISO 9001 ir 14001 standartų reikalavimus. Pagrindinė kryptis – serijinė baldų gamyba, kurioje naudojama įvairaus storio medžio drožlių plokštė, dengiama natūraliu lukštu, sintetinė dekoratyvine plėvele arba laminatu. Bendrovė naudoja tik sertifikuotas medžiagas ir žaliavas.

2013 metais pagrindiniais keliamais tikslais gamyboje yra gaminamų produktų kokybės užtikrinimas ir gamybos efektyvumo didinimas. Tai pasiekti ketinama maksimaliai panaudojant įrengimus, optimaliai išdėstant technologinius srautus, darant tikslesnes investicijas į naujus įrengimus.

Siekiant išlaikyti jau turimas pozicijas baldų rinkose bei jas plėsti įmonė ir toliau specializuosis gyvenamųjų baldų gamyboje vidaus ir pagrinde užsienio rinkoms.

2012 metais asortimento plotis buvo 4 kategorijų baldai: gyvenamųjų patalpų lentynos, komodos, TV staliukai bei kiti baldai. Šio asortimento gylis siekė vidutiniškai apie 52 skirtingų gaminių per mėnesį. Ateityje įmonė neplanuoja didelio asortimento plėtimo.

Bendrovė, vykdydama savo veiklą, susiduria su įvairiomis rizikomis.

Finansinės rizikos valdymą atlieka valdyba. Išsamesnę informaciją apie finansinės rizikos valdymą galima rasti Bendrovės aiškinamajame rašte, 3.1 pastaboje.

Kredito riziką daugiausia įtakoja UAB „SBA Baldų kompanija“ finansinė padėtis, nes bendrovė didžiąją pajamų dalį gauna iš UAB „SBA Baldų kompanija“. Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas leidžia išlaikyti reikiamą grynąjų pinigų ir pinigų ekvivalentų kiekį, reikalingą planuojamoms išlaidoms padengti. Bendrovė atlieka trumpalaikes pinigų srautų prognozes ir yra sudariusi paskolos sutartį su banku dėl galimybės, reikalui esant, pasiskolinti pinigų konkrečiam tikslui.

**Rinkos rizika:** pagrindinę Bendrovės produkciją realizuoja UAB „SBA baldų kompanija“. Marketingo ir pardavimų funkcijas atlieka UAB „SBA“ baldų kompanija.

**Atsargų (medžiagų) kainų pasikeitimo rizika** kyla dėl nuolat kintančių žaliavų kainų. Medžiagos perkamos per UAB „SBA“ baldų kompaniją, kas leidžia apjungus kelių įmonių pirkimus, tikėtis optimalių kainų iš žaliavų tiekėjų.

**Produktų kokybės rizika:** Nuo 1997 metų Bendrovėje efektyviai veikia Kokybės vadybos sistema, atitinkanti naujojo LST EN ISO 9001:2001 standarto reikalavimus. Tai priežiūros auditų metu kasmet patvirtina TUV CERT ekspertai. Pastoviai yra analizuojamos ir sprendžiamos išskylančios problemos, tobulinama veikla, pasirenkant dar tobulesnį Kokybės vadybos plėtros etapą – Visuotinės kokybės vadybą (VKV).

**Ekologijos rizika.** AB „Klaipėdos baldai“ veikia dar 1999 m. įdiegta ir sertifikuota Aplinkos apsaugos vadybos sistema atitinkanti ISO 14001 standartų reikalavimus. Modernizuojant gamybą, įsigyjama nauja, patentuota bei švaresnės gamybos technologija. Aplinkos apsaugos vadybos sistema reikalauja nuolatinio ir sistemingo sistemos veiksmingumo stebėjimo, įvertinimo ir padarinių (rezultatų) prognozavimo. Tam atlikti vykdomas monitoringas, stebint pokyčius per tam tikrą laiko tarpą (energijos sąnaudų ir baldų gamybos santykis, energetinių resursų sąnaudos 1000 m<sup>2</sup> pagamintos produkcijos ir pan). Taip pat vykdomi veikiančios sistemos vidaus ir išorės auditai.

Bendrovėje už vidaus kontrolės veiksmų sekos bei krypčių sukūrimą bei tikrinimą atsakinga valdyba bei vidaus audito komitetas, už vykdymą - Bendrovės direktorius. Bendrovėje nustatyta sekanti vidaus kontrolės veiksmų seka:

1. Standartų nustatymas (kontrolės standartuose apibrėžiami rezultatyvumo rodikliai);
2. Faktinių ir planinių duomenų palyginimas;
3. Sprendimų priėmimas.

Vidaus kontrolės kryptys kinta priklausomai nuo pokyčių įmonės viduje ir išorinėje aplinkoje.

2009 m. įmonėje įkurtas vidaus audito komitetas. Audito komiteto narius skiria ir atšaukia Bendrovės stebėtojų taryba. Audito komitetą sudaro trys nariai iš kurių bent vienas yra nepriklausomas. Įkurtas Audito komitetas dar labiau sustiprino Bendrovės vidaus kontrolę.

#### AUDITO KOMITETAS (2012 m. gruodžio 31 d.)

Eil.Nr.	Pareigos	Vardas, Pavardė	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga	Dalyvavimas emitento kapitale (akcijos) %	Balsų dalis, proc.
1.	narys	Genadijus Makušėvas	2009-05-18	2013-05-18	-	-
2.	narys	Giedrius Grondskis	2009-05-18	2013-05-18	-	-
3.	narys	Jolanta Gulbinaitė	2009-05-18	2013-05-18	-	-

#### 12. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė

Pagrindiniai AB „Klaipėdos baldai“ veiklos rodikliai:

Rodiklis	2012 m	2011 m
Pajamos, mln. Lt	186,6	188,7
Pelnas prieš mokesčius, mln. Lt	5,7	6,2
Darbo našumas vienam darbininkui, m <sup>2</sup>	640	617

2012 m. lyginant su 2011 metais pajamos sumažėjo 1,1%, pelnas prieš mokesčius sumažėjo – 8,1%. Darbo našumas vienam darbininkui 2012 metais lyginant su 2011 m. padidėjo 3,7%.

#### Investicijos

2012 m. investicijoms skirta – 3,6 mln. Lt, didžiausią investicijų dalį sudarė investicijos įrengimams įsigyti – 2,5 mln. Lt.

**Darbuotojai**

2012 m. gruodžio 31 d. duomenimis Bendrovės vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius buvo 716 darbuotojai, iš jų 679 darbininkas, kas sudaro 95 proc. visų dirbančiųjų, 37 vadovai ir specialistai kas sudaro – 5 proc. visų dirbančiųjų. 2012 metais bendrovėje dirbo 50 darbuotojas, turintys aukštąjį išsilavinimą, 47– aukštesnįjį, 149 - proftechninį, 91 - spec. vidurinį, 288 – vidurinį ir 91 – nebaigtą vidurinį išsilavinimą.

2012 m. bendrovėje personalo mokymui išleista – 44 106 Lt.

Vidutinis darbuotojų skaičius ir vidutinis darbo užmokestis :

	2012 m.
Vidutinis darbuotojų sk., žm.	716
Vid. mėn. darbuotojo atlyginimas, Lt	2 591
Vid. mėn. vadovų ir specialistų atlyginimas, Lt	4 920
Vid. mėn. darbininko atlyginimas, Lt	2 463

Darbuotojų skaičiaus didėjimas per 2012 metus, susijęs su gamybos apimčių padidėjimu metų eigoje. Bendrovės kolektyvinėje sutartyje nėra numatytos ypatingos emitento darbuotojų ar jų dalies teisės bei pareigos. Daugiau informacijos apie Bendrovės 2012 m. veiklos ir finansinius rezultatus yra pateikta finansinėje atskaitomybėje.

**13. Informacija apie įmonės filialus ir atstovybes.**

Nei filialų nei atstovybių įmonė neturi.

**14. Informacija apie įmonės tyrimų ir plėtros veiklą.**

Per 2012 metus įmonė tyrimų ir plėtros veiklos nevykdė.

**15. Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės vardu sudarytus žalingus sandorius, turėjusius ar ateityje galintys turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklai ir (arba) veiklos rezultatams**

Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo reikšmingų Bendrovės vardu sudarytų susitarimų, kurie būtų žalingi, turėję ar ateityje galintys turėti neigiamos įtakos Bendrovei ir (arba) veiklos rezultatams.

**16. Informacija apie sandorius, sudarytus esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovei ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų**

Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo reikšmingų sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp Bendrovės vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų Bendrovei ir jų pačių privačių interesų ir (arba) kitų pareigų.

**17. Esminiai ir naujausi įvykiai emitento veikloje.**

Visi esminiai įvykiai, įvykę 2012 m. metais, pateikti Vilniaus vertybinių popierių biržai ir Vertybinių popierių komisijai, kaip to reikalauja informacijos apie emitentų veiklą ir jų vertybinius popierius periodinio atskleidimo taisyklės. Visą informaciją apie įmonės esminius įvykius galima surasti adresu: [www.nasdaqomxbaltic.com](http://www.nasdaqomxbaltic.com).

Bendrovė per 2012 metus per NASDAQ OMX GlobeNewswire sistemą išplatino šią informaciją:

21.12.2012	AB Klaipėdos baldai savų akcijų supirkimas
30.11.2012	Preliminarus neaudituotas 2012 m. 9-ųjų mėn. veiklos rezultatas
14.11.2012	AB Klaipėdos baldai valdybos sprendimas dėl savų akcijų supirkimo
06.11.2012	AB Klaipėdos baldai savų akcijų supirkimas
21.09.2012	AB Klaipėdos baldai valdybos sprendimas dėl savų akcijų supirkimo
21.09.2012	Dėl „Klaipėdos baldai“ valdybos pirmininko ir įmonės vadovo išrinkimo
21.09.2012	Dėl „Klaipėdos baldai“ stebėtojų tarybos pirmininko ir naujos valdybos išrinkimo
30.08.2012	AB "Klaipėdos baldai" neaudituotas 2012 m. 6-ųjų mėn. veiklos rezultatas
24.08.2012	AB „Klaipėdos baldai“ naujos įstatų redakcijos įregistravimas
13.08.2012	Informacija apie atsistatydinimo pranešimą
30.05.2012	Preliminarus neaudituotas 2012 m. I ketvirčio veiklos rezultatas
26.04.2012	Metinės Informacijos papildymas
25.04.2012	AB "Klaipėdos baldai" 2011 metų metinė informacija
25.04.2012	AB „Klaipėdos baldai“ akcininkų susirinkimo, įvykusio 2012 metų balandžio 25 dieną, priimti nutarimai
04.04.2012	AB „Klaipėdos baldai“ akcininkų susirinkimo, skelbiamo 2012 metų balandžio 25 dieną, nutarimų projektai
04.04.2012	Dėl akcininkų susirinkimo sušaukimo
14.03.2012	Pranešimas apie vadovų sandorius
29.02.2012	2011 m. veiklos rezultatas ir tarpinė finansinė informacija
23.02.2012	AB "Klaipėdos baldai" 2011 m. sausio-gruodžio mėnesių preliminarūs neaudituoti pardavimai

#### **18. Esminiai įvykiai įvykę pasibaigus finansiniams metams**

Esminių įvykiu nebuvo.

#### **19. Emitento veiklos planai ir prognozės 2013m.**

2013 metams imonė veiklos prognozių neskelbia.

#### **20. Informacija apie Valdymo kodekso laikymąsi.**

AB "Klaipėdos baldai" iš esmės ir toliau laikosi rekomendacinio pobūdžio 2006 m. rugpjūtį Vilniaus Vertybinių popierių biržoje patvirtinto listinguojamų bendrovių valdymo kodekso.

AB „KLAIPĖDOS BALDAI“

Direktorius



Ramūnas Marozas

## AB „Klaipėdos baldai“ pranešimas apie Vilniaus vertybinių popierių biržoje listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir Akcinės bendrovės „Vilniaus vertybinių popierių birža“ prekybos taisyklių 20.5. punktu, akcinė bendrovė „Klaipėdos baldai“ šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi Vilniaus vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP /NE /NEAKTUALU	KOMENTARAS
<b>I principas: Pagrindinės nuostatos</b>		
<b>Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.</b>		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Skelbiama įmonės periodinėse ataskaitose, viešai prieinamose vertybinių popierių biržos tinklalapyje.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	
<b>II principas: Bendrovės valdymo sistema</b>		
<b>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.</b>		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Bendrovėje yra šie organai: visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba (kolegialus priežiūros organas), valdyba (kolegialus valdymo organas) ir vadovas.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Kolegialaus priežiūros organo ir kolegialaus valdymo organo funkcijos nustatytos bendrovės įstatuose, vadovaujantis LR Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimais.

2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	<b>Neaktualu</b>	Bendrovėje yra sudaroma ir stebėtojų taryba, ir valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. <sup>1</sup>	<b>Taip</b>	Neįgyvendinamos nuostatos pakomentuotos atskiruose III ir IV principų punktuose
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. <sup>2</sup>	<b>Taip</b>	Bendrovės valdybą sudaro 3 asmenys, stebėtojų tarybą – taip pat 3 asmenys. Bendrovės vadovas nėra bendrovės valdybos ar stebėtojų tarybos narys.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	<b>Taip</b>	Pagal bendrovės įstatus stebėtojų tarybos narių kadencija yra 4 metai. Pagal bendrovės įstatus ir galiojančius teisės aktus nėra draudžiama perrinkti šiuos asmenis kitai (-oms) kadencijai (-joms).
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	<b>Taip</b>	Stebėtojų tarybos pirmininkas nėra buvęs bendrovės vadovu.

<sup>1</sup> III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba, neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<sup>2</sup> Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

**III PRINCIPAS: VISUOTINIO AKCININKŲ SUSIRINKIMO RENKAMO KOLEGIALAUS ORGANO SUDARYMO TVARKA.**

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Kolegialus priežiūros organas sudaromas, remiantis LR Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimais, akcininkams atskleidžiama informacija apie kandidatus į bendrovės kolegialų priežiūros organą
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.	Taip	Ši informacija apie kandidatus į stebėtojų tarybą buvo pateikta akcininkams kartu su pranešimu apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą ir visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę kai buvo renkama stebėtojų taryba.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	Ši rekomendacija įgyvendinama atskleidžiant informaciją akcininkams apie kandidatus į bendrovės kolegialų organą. Informacija apie kolegialaus organo narių kvalifikaciją pateikiama metiniame pranešime.
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyti atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Taip	Bendrovės kolegialaus organo nariai aktyviai dirba įvairiose srityse kitose įmonėse, kas užtikrina jų kompetencijos adekvatumą einamoms pareigoms. Informacija apie kolegialaus organo narių kvalifikaciją pateikiama metiniame pranešime. Atlyginimo komitetas Bendrovėje nėra įkurtas.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį	Ne	Bendrovės kolegialaus organo nariai aktyviai dirba įvairiose srityse kitose įmonėse, kas užtikrina jų kompetencijos adekvatumą einamoms pareigoms.

<sup>3</sup> Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.

patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.		
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas <sup>4</sup> nepriklausomų <sup>5</sup> narių skaičius	Ne	Nepriklausomų kolegialių organų narių rinkimo klausimas Bendrovėje nebuvo aktualus ir nebuvo vertintas „pakankamas“ nepriklausomų narių skaičius, bei narių nepriklausomumas.
<p>3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:</p> <p>1) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;</p> <p>2) jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;</p> <p>3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose</p>	Ne	Žr. 3.6 p. komentarą

<sup>4</sup> Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<sup>5</sup> Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus

užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);

4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);

5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;

6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;

7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;

8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;

9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys.

Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.		
3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių	Ne	Iki šiol bendrovės praktikoje nebuvo vertinamas stebėtojų tarybos narių nepriklausomumas.
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	Iki šiol bendrovės praktikoje nebuvo vertinamas stebėtojų tarybos narių nepriklausomumas.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	Iki šiol bendrovės praktikoje nebuvo vertinamas stebėtojų tarybos narių nepriklausomumas.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų <sup>6</sup> . Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Neaktualu	Bendrovės stebėtojų tarybos nariams 2012 metais nebuvo atlyginama iš bendrovės lėšų.
<b>IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė</b>		
<b>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų<sup>7</sup> priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.</b>		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę. <sup>8</sup>	Taip	Bendrovėje renkama stebėtojų taryba pateikia visuotiniam akcininkų susirinkimui atsiliepimus ir pasiūlymus dėl bendrovės metinės finansinės atskaitomybės, pelno paskirstymo projekto, bendrovės metinio pranešimo.

<sup>6</sup> Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcininkų bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tanjemos įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formulė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tanjemas. Taigi įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tanjėmis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

<sup>7</sup> Žr. 3 išnašą.

<sup>8</sup> Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

<p>4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Bendrovės turimais duomenimis, visi stebėtojų tarybos nariai veikia gera valia bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi bendrovės, o ne savo ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus.</p>
<p>4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje<sup>9</sup> kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Bendrovės kolegialaus organo nariai jiems skirtas funkcijas vykdo tinkamai: aktyviai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai laiko savo, kaip kolegialaus nario, pareigų vykdymui.</p>
<p>4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Bendrovės įstatuose, vadovaujantis LR Akcinių bendrovių įstatymu, yra nustatyta kolegialaus organo bendradarbiavimo su akcininkais tvarka.</p>
<p>4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Tokių sandorių 2012 metais nebuvo.</p>

<sup>9</sup> Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančių kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatinamos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

<p>4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų<sup>10</sup>. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.</p>	<p><b>Taip</b></p>	
<p>4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus<sup>11</sup>. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>	<p><b>Ne</b></p>	<p>Šiuo metu bendrovėje suformuotas vienas komitetas – audito.</p> <p>Skyrimo ir atlyginimų komitetų klausimus sprendžia bendrovės stebėtojų taryba, valdyba ir vadovas, vadovaujantis bendrovės įstatais ir galiojančių teisės aktų reikalavimais.</p>

<sup>10</sup> Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

<sup>11</sup> Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Bendrovės stebėtojų taryba, valdyba, vadovas sprendžia nurodytus klausimus.</p>
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	<p><b>Taip</b></p>	
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad priėti tokios išvados.</p>	<p><b>Taip</b></p>	
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>	<p><b>Taip</b></p>	

<p>4.12. Skyrimo komitetas.</p> <p>4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;</li> <li>2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;</li> <li>3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;</li> <li>4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui;</li> <li>5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.</li> </ol> <p>4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	<b>Neaktualu</b>	Bendrovės stebėtojų taryba, valdyba, vadovas sprendžia nurodytus klausimus.
<p>4.13. Atlyginimų komitetas.</p> <p>4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išėitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;</li> <li>2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;</li> </ol>	<b>Neaktualu</b>	Bendrovės stebėtojų taryba, valdyba, vadovas sprendžia nurodytus klausimus.

- 3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;
- 4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;
- 5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;
- 6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);
- 7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.

4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:

- 1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;
- 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;
- 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.

4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.

4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);</p> <p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos</p>	<p> Taip</p>	
---	--------------	--

<p>ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.</p> <p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		
<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip</p>	<p>Ne</p>	<p>Bendrovės veiklą, o tuo pačiu ir bendrovės kolegialių organų veiklą, teisės aktų nustatyta tvarka vertina bendrovės akcininkai.</p>

pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.		
<b>V PRINCIPAS: BENDROVĖS KOLEGIALIŲ ORGANŲ DARBO TVARKA</b>		
<b>Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.</b>		
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Šią rekomendaciją įgyvendina stebėtojų tarybos ir valdybos pirmininkai.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. <sup>11</sup>	Taip	Bendrovės valdybos posėdžiai vyksta ne rečiau kaip kartą į ketvirtį, stebėtojų tarybos – ne rečiau kaip kartą į metus. Esant poreikiui, bendrovės valdybos bei stebėtojų tarybos posėdžiai sušaukiami dažniau.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus.	Taip	

<sup>11</sup> Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

<p>Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.</p>		
<p><b>VI PRINCIPAS: NEŠALIŠKAS AKCININKŲ TRAKTAVIMAS IR AKCININKŲ TEISĖS</b></p>		
<p><b>Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.</b></p>		
<p>6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Bendrovės įstatinį kapitalą sudarančios paprastosios vardinės akcijos visiems bendrovės akcijų savininkams suteikia vienodas teises.</p>
<p>6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Per 2012 metus bendrovėje išleidžiamų naujų akcijų nebuvo. Informacija apie išleistų akcijų suteikiamas teises skelbiama bendrovės įstatuose ir metiniame pranešime.</p>
<p>6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą<sup>12</sup>. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.</p>	<p><b>Ne</b></p>	<p>Bendrovė vadovaujasi LR Akcinių bendrovių įstatymo reikalavimais.</p>
<p>6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.</p>	<p><b>Taip</b></p>	
<p>6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.</p>	<p><b>Ne</b></p>	<p>Bendrovės interneto tinklalapyje šios informacijos neteikiamos.</p> <p>Bendrovė, rengdama dokumentus, susijusius su visuotiniu akcininkų susirinkimu, vadovaujasi LR Akcinių bendrovių įstatymo normomis ir bendrovės įstatais.</p> <p>Visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, bendrovė atskleidžia per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacijos atskleidimo sistemą. Kiekvienam to pageidaujantiems akcininkui informacija išsiunčiama elektroniniu paštu.</p>

<sup>12</sup> Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) neapibrėžia visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvaistomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletinį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletinį, kaip numato LR Akcinių bendrovių įstatymas.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Neaktualu	Bendrovėje iki šiol nebuvo poreikio įgyvendinti šią rekomendaciją.
<b>VII PRINCIPAS: INTERESŲ KONFLIKTŲ VENĖJIMAS IR ATSKLEIDIMAS</b>		
<b>Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.</b>		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	

7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Bendrovės valdybos nariai yra supažindinti su šiomis nuostatomis ir turi laikytis šių rekomendacijų.
<b>VIII PRINCIPAS: BENDROVĖS ATLYGINIMŲ POLITIKA</b>		
<b>Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.</b>		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Ne	Šiuo metu bendrovė atlyginimų politikos ataskaitos neruošia ir neskelbia. Bendrovės atlyginimo darbininkams, specialistams ir vadovams politika yra nustatyta darbo apmokėjimo nuostatuose, kurie yra sudėtinė Kolektyvinės sutarties dalis. Atlyginimų politika ir jos pokyčiai taip pat yra pateikiami bendrovėje sudaromuose verslo planuose ir ataskaitose, kurias tvirtina bendrovės valdyba. Ši informacija yra prieinama tiek bendrovės darbuotojams, tiek akcininkams, vadovaujantis LR Akcinių bendrovių įstatymu.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Žr. 8.1 p. komentarą.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų	Ne	Žr. 8.1 p. komentarą.

<p>išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;</p> <p>11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį.</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos..</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	<p><b>Ne</b></p>	<p>Žr. 8.1 p. komentarą.</p>

<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;</li> <li>2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;</li> <li>3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;</li> <li>4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;</li> <li>5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;</li> <li>6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</li> </ol> <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</li> <li>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</li> <li>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kainą, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;</li> <li>4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.</li> </ol> <p>8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukaupytų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;</li> <li>2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.</li> </ol> <p>8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>	Ne	Žr. 8.1 p. komentarą
--	----	----------------------

8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	Taip	
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Taip	
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.	Taip	
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Neaktualu	Duomenys reguliariai yra tikrinami Bendrovės valdybos bei Stebėtojų tarybos todėl duomenys negali būti akivaizdžiai neteisingi.
8.10. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Taip	
8.11. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Ne	
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Žr. 8.1 p. komentarą
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamos mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	

8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Neaktualu	
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Ne	Žr. 8.1 p. komentarą.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	Žr. 8.1 p. komentarą.
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Ne	Žr. 8.1 p. komentarą.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.	Ne	Žr. 8.1 p. komentarą.

8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritari akcininkai.	Neaktualu	Žr. 8.1 p. komentarą.
8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.	Neaktualu	
8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.	Neaktualu	
<b>IX PRINCIPAS: INTERESŲ TURĖTOJŲ VAIDMUO BENDROVĖS VALDYME</b>		
<p><b>Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.</b></p>		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	<p>Bendrovėje yra sudaryta kolektyvinė sutartis, kurios šalys yra darbdavys ir bendrovės profesinė sąjunga. Bendrovėje darbuotojų interesai yra tinkamai atstovaujami, bendrovės darbuotojų kolektyvas aktyviai dalyvauja sudarant kolektyvinę sutartį ir kontroliuojant jos vykdymą.</p> <p>Kitų interesų turėtojų (kreditorių, tiekėjų, klientų) interesai užtikrinami vykdant bendrovės sutartinius įsipareigojimus ir laikantis galiojančių teisės aktų reikalavimų.</p>
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą, bendrovės nemokumo atvejais ir kt.		

9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		
<b>X PRINCIPAS: INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS</b>		
Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
<p>10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;</li> <li>2) bendrovės tikslus;</li> <li>3) asmenis nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius;</li> <li>4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą;</li> <li>5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius;</li> <li>6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje;</li> <li>7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais;</li> <li>8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją.</li> </ol> <p>Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.</p> <p>10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.</p> <p>10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principė.</p> <p>10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Informacija apie bendrovę, nurodyta šiose rekomendacijose, atskleidžiama šiuose šaltiniuose: bendrovės metiniame pranešime, finansinėje atskaitomybėje, pranešimuose apie akcijų paketų įgijimo / netekimą, pranešimuose apie esminius įvykius, skelbiant šią informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos informacijos atskleidimo sistemą.</p> <p>Bendrovės finansinė atskaitomybė ir metinis pranešimas teikiami Juridinių asmenų registruir ir yra viešai prieinama informacija, išskyrus 10.3 punkte numatyta informacija, apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kuri nėra pateikiama pilnumoje.</p>

<p>10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Bendrovė informaciją per Vilniaus vertybinių popierių biržos naudojamą informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma. Birža gautą informaciją paskelbia savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant vienalaikį informacijos pateikimą visiems. Bendrovė informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.</p>
<p>10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintiną priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Bendrovė informaciją apie esminius įvykius skelbia per VP biržos informacinę sistemą.</p>
<p>10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.</p>	<p><b>Ne</b></p>	<p>Nurodyta informacija yra prieinama VP biržos tinklalapyje.</p>
<p><b>XI PRINCIPAS: BENDROVĖS AUDITO ĮMONĖS PARINKIMAS</b></p>		
<p><b>Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.</b></p>		
<p>11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Įmonė laikosi įstatymo reikalavimų dėl metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimo, kurį atlieka nepriklausoma audito įmonė.</p>
<p>11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, - bendrovės valdyba.</p>	<p><b>Taip</b></p>	<p>Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo bendrovės stebėtojų taryba.</p>
<p>11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.</p>	<p><b>Neaktualu</b></p>	<p>Bendrovės audito įmonė per 2012 m. nesuteikė ne audito paslaugų bendrovei ir už tai negavo iš bendrovės apmokėjimo.</p>